

ISSN 1398-2826 ISBN 978 87 7532 595 5

4

Uddannelse

BIBEL  
STUDIUM

Oktober · November · December 2020



Dansk Bogforlag

# **BIBELSTUDIUM**

## **FOR SABBATSSKOLEN**

4. kvartal

**Uddannelse**

Forfattere

**Rektorer ved Syvende Dags  
Adventistkirkens højere  
læreanstalter i Nordamerika**

## **BIBELSTUDIUM FOR SABBATSSKOLEN**

Udgiver: Adventistkirken, sabbatsskoleafdelingen

Hovedforfattere: Rektorer ved Syvende Dags Adventistkirkens

højere læreanstalter i Nordamerika

Oversættelse: Marit Birch Petersen

Korrektur: Elsebeth Daugaard

Grafisk opsætning: Bente Skov Schledermann

Tryk: Toptryk Grafisk

© 2020 General Conference of Seventh-day Adventists®. Alle rettigheder forbeholdes. Ingen del af *Bibelstudium for sabbatsskolen* må redigeres, ændres, omformes, tilpasses, oversættes, gengives eller udgives af nogen enkeltperson eller organisation uden forudgående skriftlig godkendelse fra The General Conference of Seventh-day Adventists®. Divisionskontorerne under The General Conference of Seventh-day Adventists® har ret til at sørge for oversættelse af *Bibelstudium for sabbatsskolen* efter særlige retningslinjer. Ophavsretten til sådanne oversættelser og deres udgivelse forbliver hos Generalkonferensen. *Seventh-day Adventist*, *Adventist* og flammelogoet er registrerede varemærker tilhørende The General Conference of Seventh-day Adventists® og må ikke benyttes uden forudgående godkendelse af Generalkonferensen.

	<b>INDLEDNING TIL 4. KVARTAL .....</b>	<b>4</b>
3. oktober	1. Uddannelse i Edens have .....	6
10. oktober	2. Familien .....	14
17. oktober	3. Loven som lærer .....	22
24. oktober	4. Herrens øjne: Det bibelske verdenssyn .....	30
31. oktober	5. Jesus, den store lærer .....	38
7. november	6. Flere lærdomme fra den store lærer .....	46
14. november	7. Tilbedelse i uddannelsen .....	54
21. november	8. Uddannelse og frelse .....	62
28. november	9. Menigheden og uddannelse .....	70
5. december	10. Uddannelse i humaniora og videnskab .....	78
12. december	11. Den kristne og arbejde .....	86
19. december	12. Sabbatten: at erfare og leve i overensstemmelse med Guds karakter .....	94
26. december	13. Himlen, uddannelse og evig lærdom .....	102

## Kristen uddannelse

**"At frygte Herren er begyndelsen til visdom, at kende den Hellige fører til forstandighed"** (Ordsp 9,10).

Tænk over ovenstående tekst. Den indeholder to nært beslægtede tanker: "at frygte", som i ærefrygt, forundring over Guds herlighed og magt; og "visdom", det vil sige at lære sandhed om Guds karakter. Visdom, kundskab og forståelse har altså sin grundvold i Gud selv.

Det giver god mening. Gud er trods alt kilden til al eksistens. Han er den, som alene har skabt og opretholder alt, der er til (Joh 1,1-3; Kol 1,16-17). Alt, vi lærer, alt, vi kender til – kvark, kålorme, supernovaer, engle, djævl, "myndigheder og magter i himmelrummet" (Ef 3,10), alt – eksisterer kun på grund af Gud. Al sand visdom og kundskab og forståelse har derfor deres ultimative grundlag i Herren selv.

Bibelen siger det tydeligt: "Gud er kærlighed" (1 Joh 4,8). Denne sandhed forklarer følgende citat fra Ellen White: "Kærlighed – grundlaget for skabelsen og frelsen – er grundlaget for den sande uddannelse. Dette viser sig tydeligt i den lov, Gud har givet som vejleder i livet. Det første og store bud er dette: 'Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind' (Luk 10,27). At elske ham, den almægtige, alvidende Gud med hele sin styrke og sind og hjerte betyder den højeste udvikling af enhver evne. Det betyder, at Guds billede skal genskabes i hele mennesket, i legemet og sindet så vel som i sjælen" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 16).

Da Herren er grundlaget for al sand kundskab, bør al kristen uddannelse rette vores sind mod ham og mod hans åbenbaring af sig selv. Gennem naturen, gennem det skrevne ord og gennem åbenbaringen af Kristus i det skrevne ord har vi modtaget mere, end vi behøver for at få et forhold til vor Herre, der kan lede til frelse, et forhold, hvori vi kan elske ham med hele vores hjerte og sjæl. Selv naturen, som er ødelagt efter tusinder af år med synd, taler fremdeles stærkt om Guds godhed og hans karakter, når den bliver studeret ud fra Skriftens perspektiv. Men det skrevne ord, Bibelen, er den fuldkomne standard for sandhed, den største åbenbaring, vi har om, hvem Gud er, og hvad han har gjort og gør for menneskene. Skriften og dens budskab om skabelse og frelse må stå som det centrale i al kristen uddannelse.

Apostlen Johannes sagde, at Jesus Kristus er "det sande lys, som oplyser ethvert menneske" (Joh 1,9). På samme måde, som hvert eneste menneske i Jesus har liv, modtager hvert menneske også i Jesus stråler af guddommeligt lys, forståelse af overnaturlig sandhed og godhed.

Men vi befinder os også midt i en kamp, den store strid, hvor sjælelfjenden arbejder ihærdigt for at forhindre os i at modtage denne kundskab. Derfor må kristen uddannelse, udover hvad den ellers indebærer, have som formål at hjælpe elever til bedre at forstå det lys, som Gud tilbyder os fra himlen.

Jesus sagde: "For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden og bøde med sit liv?" (Mark 8,36). Hvad hjælper en god uddannelse i fysik, litteratur, økonomi eller teknologi, hvis man til sidst ender i ildsøen i den anden død? Svaret må være indlysende?

Derfor skal vi i dette kvartal studere uddannelse. Hvad betyder det, at få en "kristen uddannelse", og hvordan kan vi som en kirke finde en måde, hvorpå alle vores medlemmer kan få en sådan uddannelse?

*Disse studier er skrevet af forskellige rektorer ved Syvende Dags Adventistkirkens højere læreanstalter i Nordamerika.*

# Uddannelse i Edens have

Ugens vers

**"Hvor er Gud ophøjet i sin væld! Findes der en vejleder som han?"** (Job 36,22).

Introduktion

De fleste, som studerer Bibelen, kender beretningen i Første Mosebog 1-3 og dens hovedpersoner: Gud, Adam, Eva og slangen. Rammen er en smuk have i et paradis, som kaldes Eden. Plottet synes at følge en logisk række begivenheder. Gud skaber. Gud giver undervisning til Adam og Eva. Adam og Eva synder. Adam og Eva bortvises fra Edens have. Men et grundigere studium af de første kapitler i Første Mosebog, især hvis vi betragter dem ud fra en uddannelsessynsvinkel, vil give os yderligere indsigt om de medvirkende, omgivelserne og historien.

"Det uddannelsessystem, som blev indstiftet ved verdens begyndelse, skulle være en rettesnor for mennesket gennem alle senere tider. Som eksempel på dets grundsætninger blev der oprettet en mønsterskole i Eden, vore første forældres hjem. Edens have var skolestuen, naturen var lærebogen, Skaberens selv var læreren, og menneskeslægtenes forældre var eleverne" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 20).

Herren var grundlægger, rektor og lærer i denne første skole. Men som vi ved, endte det med, at Adam og Eva valgte en anden lærer, og lærte de forkerte ting. Hvad skete der, hvorfor og hvad kan vi lære i dag af denne tidlige beskrivelse af uddannelse.

Ugens tekster

- 1 Mos 2,7-23
- 1 Mos 3,1-6
- 2 Pet 1,3-11
- 2 Pet 2,1-17
- Hebr 13,7.17.24

## Den første skole

Selv om vi ikke normalt opfatter en have som et klasseværelse, giver det god mening, især en have som Eden, der var fyldt med Guds skaberværks uspolerede rigdom. Det er svært i dag at forestille sig, hvor meget disse syndfrie mennesker i en syndfri verden har lært i dette "klasseværelse" med deres Skaber som lærer.

1 Mos 2,7-23

**Hvad var Guds formål med at skabe Adam, placere ham og beskæftige ham i Edens have?**

Gud skabte manden og kvinden i sit billede, og gav dem et hjem og et meningsfyldt arbejde. Når man tænker over forholdet mellem lærer og elever, var Eden ideel. Gud kendte Adams evner; for han havde skabt ham. Gud kunne undervise Adam; for han vidste, hvordan Adam kunne nå hele sit potentiale.

Gud gav mennesket ansvar; men han ønskede også, at det skulle være lykkeligt. Måske var ansvaret en del af den måde, hvorved mennesket kunne opnå lykke. Hvem af os oplever ikke tilfredsstillelse og en vis lykke ved at blive betroet ansvar og trofast varetage det? Gud kendte Adams hjerte og vidste, hvad der skulle til, for at han skulle trives. Så han gav Adam til opgave at passe haven. "Gud Herren tog mennesket og satte ham i Edens have, for at han skulle dyrke og vogte den" (1 Mos 2,15). For os, som kun kender en verden med synd og død, er det svært at forestille sig, hvad Adams arbejde må have bestået af, og hvilke lektier Adam utvivlsomt lærte, mens han arbejdede og passede haven, som de boede i.

I 1 Mos 2,19-23 fortælles om de dyr, Gud havde skabt. De kunne have været sammen med Adam; men Gud skaber i stedet Eva som Adams hustru. Gud vidste, at Adam havde behov for fællesskab og hjælp fra en person, der var hans lige. Derfor skabte han kvinden.

Gud vidste også, at mennesket havde behov for at have et nært forhold til ham, så han skabte en intim atmosfære inden for Edens Have. Alt dette bekræfter, at Gud havde en bestemt hensigt med skabelsen, og bevidner hans kærlighed til menneskene. Igen er det svært for os i dag at forestille os, hvordan det må have været; men det er sjovt at forsøge!

Til eftertanke

**Selv om vi er langt væk fra Edens have, kan vi alligevel lære noget af naturen. Hvilke lærdomme kan det være, og hvordan kan de gavne os, når vi fortolker dem gennem Bibelens linse?**



## Forstyrrelse

For mange lærere er det en stor glæde at forberede deres klasseværelse: sætte opslagstavler op, organisere forskelligt materiale og arrangere lokalet, så det ser godt ud. Når vi ser på Guds vision for det klasseværelse, som Edens have var, finder vi, at han med stor omhu forberedte omgivelserne med henblik på Adams og Evas oplæring. Han ønskede, at de skulle være omgivet af skønhed. Vi kan forestille os, at hver eneste blomst, alle fugle, dyr og træer gav mulighed for Adam og Eva til at lære mere om deres verden og om deres Skaber.

Men der er en markant ændring fra Første Mosebog kap. 2 til kap. 3. Vi har fået en oversigt over alt det gode, Gud skabte. Men i 1 Mos 3,1 bliver vi også præsenteret for, at Gud giver menneskene en fri vilje. Slangens tilstedeværelse som "det snedigste af alle de vilde dyr" er en afvigelse fra det sprogbrug, som indtil nu er benyttet. Udtryk som "det var godt", "skammede sig ikke" og "dejlige" bruges til at beskrive Guds skaberværk i de foregående kapitler. Men nu, hvor slangen er til stede, ændres tonen. Ordet "snedig" kan også oversættes med "snu" eller "udspekuleret". Pludselig introduceres der et negativt element i det, der indtil nu kun havde været fuldkomment.

Første Mosebog fremstiller Gud som en modsætning til "snedig". Gud gør det meget klart, hvad han forventer af parret i haven. Guds befaling i 1 Mos 2,16-17 viser os, at han havde opstillet én hovedregel, som de skulle adlyde, nemlig, at de ikke måtte spise af den forbudne frugt.

Bortset fra alt det andet, vi kan lære af denne beretning, er der en ting, der skiller sig ud: Adam og Eva blev skabt som frie moralske væsener, som var i stand til at vælge mellem lydighed og ulydighed. Lige fra begyndelsen, selv i en fuldkommen verden, kan vi altså se, at menneskene havde en fri vilje.

1 Mos 3,1-6

**Læg mærke til de beskrivelser, som slangen brugte, og som Eva gentog. Hvad lægger du mærke til omkring de oplysninger, slangen giver Eva? Hvad lægger du mærke til med hensyn til, hvordan Eva derefter betragter træet til kundskab om godt og ondt?**

I 1 Mos 2,17 sagde Herren til Adam, at hvis han spiste af træet til kundskab om godt og ondt, ville døden være en uundgåelig følge. I 1 Mos 3,3 siger Eva, at de skal dø, hvis de rører ved eller spiser af træets frugt. I 1 Mos 3,4 modsiger slangen Gud og siger: "Vist skal I ikke dø." Selv om Eva var blevet undervist af Gud i haven, tog hun ikke det, hun havde lært, så alvorligt, som hun burde have gjort.

## Budskabet blev ikke opfattet

Som vi så i mandagsafsnittet blev Guds tydelige befaling udvandet af Eva, også i hendes sprogbrug. Selv om hun ikke misfortolkede det, Herren havde sagt, tog hun det tydeligvis ikke særlig alvorligt. Det er svært at overdrive de konsekvenser, som hendes handling fik.

Så da Eva mødte slangen, gentog hun (men ikke helt) over for slangen, hvad Gud havde sagt med hensyn til træerne i haven (1 Mos 3,2-3). Dette budskab var selvfølgelig ikke nyt for slangen. Slangen kendte godt til befalingen, og var derfor vel forberedt på at fordreje den og dermed udnytte Evas uskyldighed.

1 Mos 3,4-6

**Hvad sagde slangen, bortset fra direkte at benægte det, Gud havde sagt, som fik ham til at overtale Eva? Hvilke principper benyttede han sig af?**

Da slangen fortalte Eva, at noget af budskabet var forkert, kunne Eva have gået hen og spurgt Gud. Det var noget af det gode ved uddannelsen i Edens have. Eleverne havde en direkte adgang til den store lærer, som vi i dag slet ikke kan fatte. Men i stedet for at flygte, i stedet for at søge guddommelig hjælp, godtog Eva slangens budskab. Hendes accept af slangens reviderede version af budskabet forudsætter en vis portion tvivl hos Eva med hensyn til Gud og hvad, han havde sagt til dem.

I mellemtiden bevæger Adam sig også ind i en vanskelig situation. "Adam forstod, at hans ledsager havde overtrådt Guds bud og undladt at tage hensyn til det eneste forbud, der var givet som en prøve på deres troskab og kærlighed. Der opstod en voldsom kamp i hans sind. Han fortrød, at han havde ladet Eva fjerne sig fra hans side. Men nu var det sket; han måtte skilles fra hende, hvis selskab havde været hans glæde. Hvordan skulle han kunne udholde det?" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 28). Selv om han vidste, hvad der var rigtigt og forkert, valgte han desværre også det forkerte.

Til eftertanke

**Tænk over den forførende ironi i situationen. Slangen sagde, at hvis de spiste af den forbudte frugt, ville de blive "som Gud" (1 Mos 3,5). Men sagde 1 Mos 1,27 ikke, at de allerede lignede Gud? Er det let at blive bedraget? Hvordan kan vi beskytte os mod bedrag? Hvis det var let for Eva at blive bedraget, har vi så en undskyldning, hvis vi bliver det?**

## Genvinde det tabte

Da Adam og Eva valgte at følge slangens budskab, blev de blandt de mange følger deraf også forment adgang til Guds klasseværelse. Tænk over, hvad Adam og Eva mistede på grund af deres synd. Når vi forstår deres fald, kan vi bedre forstå formålet med uddannelse for os her og nu. På trods af deres bortvisning blev tilværelsen i en ufuldkommen verden begyndelsen på et nyt formål med uddannelse.

Hvis uddannelse før syndefaldet var Guds måde at gøre Adam og Eva bekendt med ham, hans karakter, hans godhed og hans kærlighed, må uddannelse efter deres bortvisning have til hensigt at hjælpe menneskeheden til at genopdage disse egenskaber hos Gud og genskabe hans billede i os. På trods af deres fysiske afstand fra Guds nærhed kan Guds børn stadigvæk lære ham og hans godhed og kærlighed at kende. Gennem bøn, tjeneste og studium af hans ord kan vi komme Gud nær, ligesom Adam og Eva kunne det i Eden. De gode nyheder er, at på grund af Jesus og frelsesplanen, er ikke alt gået tabt. Vi har håbet om frelse og genoprettelse. Kristen uddannelse bør lede de studerende hen til Jesus, hvad han har gjort for os og den genoprettelse, han tilbyder os.

2 Pet 1,3-11

**På baggrund af alt det, der gik tabt, da menneskene forlod haven, kommer disse vers som en opmuntring om, at der i Jesus er genoprettelse. Hvad skriver Peter, at vi må gøre for at Gud kan gendanne sit billede i vores liv?**

Gennem Jesus er vi blevet skænket "alt, hvad der behøves til liv og guds frygt." Hvilket løfte! Hvori består dette "alt"? Peter giver os en liste: tro, dyd, erkendelse, selvbeherskelse, udholdenhed, guds frygt. Læg også mærke til, at en af de ting, Peter nævner, er erkendelse eller indsigt. Og det leder os til uddannelse. Sand uddannelse vil føre til sand indsigt og kundskab, kundskab om Kristus. Vi vil altså ikke alene blive mere lig ham; men vi kan også stå frem og dele vores kundskab om ham med andre.

Til eftertanke

**Tænk et øjeblik over det faktum, at det forbudte træ var træet "til kundskab om godt og ondt". Hvad bør det sige om, hvorfor ikke al kundskab er god? Hvordan kan vi kende forskel på god og dårlig kundskab?**

## De, som foragter myndighed

Nogle mennesker betragtes som "naturlige elever" i klasseværelset. De behøver næsten ikke at studere for at få gode karakterer. De opfatter nye ting med lethed. Deres kundskab "klæber" tilsyneladende til deres hjerne. Men Andet Petersbrev 1 og 2 gør det klart, at uddannelse i Kristus er tilgængelig for alle, der vil overgive sig til ham.

Der er en stor kontrast mellem Peters opmuntrende ord i 2 Pet 1 og hans alvorlige advarsel i 2 Pet 2.

1 Pet 2,1-17

**Hvilke alvorlige og fordømmende ord skriver Peter i disse vers? Hvilket stort håb bliver vi lovet, midt i denne skarpe advarsel og fordømmelse?**

Læg mærke til, hvad Peter skriver i vers 10 om dem, som foragter myndighed. Det er en skarp irettesættelse af det, som også i vores tid er en virkelighed. Vi må som en menighed acceptere, at der er forskellige grader af autoritet (se Hebr 13,7.17.24), og vi kaldes til at underordne os og adlyde dem i den grad, som de selv er tro mod Herren.

Midt i denne barske forbandelse kommer Peter i vers 9 med en anden synsvinkel. Han siger, at Gud har magt til at bortvise dem, som vælger bedrag. Men han formår også "at fri de gudfrygtige fra fristelse". Er det muligt, at en del af vores uddannelse i kristentroen ikke kun består i at undgå fristelser, men også at opdage de mange måder, hvorpå Gud kan befri os fra dem. Det gør han, og han hjælper os også til at være på vagt over for dem, som han advarer imod, "som vil indsmugle ødelæggende vranglærdomme" (2. Pet 2,1). Og siden foragt for myndighed bliver fordømt, bør vores kristne uddannelse ikke også indbefatte, at vi lærer, hvordan vi skal forstå, underordne os og adlyde vores "ledere" (Hebr 13,7)?

Måske kan vi ikke sige, at Adam og Eva afskyede myndighed; men til sidst valgte de at være ulydige mod Guds myndighed.

Til eftertanke

**Tænk mere over spørgsmålet om myndighed, ikke kun i menigheden eller familien, men generelt i tilværelsen. Hvorfor er myndighed, både den rette udøvelse af den og den rette underkastelse under den, så vigtig? Del dit svar med klassen på sabbatten.**

## Til videre studium

"Det hellige par var ikke alene børn under Guds faderlige omsorg, men også elever, der fik undervisning af den alvise Skaber. De fik besøg af engle, og havde samfund med deres skaber. Intet slør dækkede kontakten mellem dem. De var fulde af livskraft, som tilflød dem fra livets træ, og deres forstandsevner stod kun lidt under englernes. Det synlige univers' hemmeligheder – den 'Alvise underværker' (Job 37,16) – var for dem en uudtømmelig kilde til undervisning og fryd. Altets evige Skaber og Opretholder åbnede deres forstand for de naturlove, der har optaget menneskenes studier gennem seks tusinde år. De betragtede blade, blomster og træer, og lærte disses livshemmeligheder at kende. Adam kendte ethvert levende væsen, lige fra den stærke Livjatan, som bolttrer sig i vandet, til det mindste insekt, der svæver i solskinet. Han havde givet hvert enkelt navn, og han kendte alles natur og vaner. Guds herlighed i rummet, de utallige verdener i deres ordnede baner, 'skyernes svæven', lysets og lydets og dagens og nattens hemmeligheder – alt lå åbent for vore første forældres studium. På hvert blad i skoven, på hver sten i bjergene, i hver skinnende stjerne, på jorden, i luften og på himmelen var Guds navn skrevet. Skaberværkets orden og harmoni talte til dem om uendelig visdom og kraft. De opdagede stadig interessante ting, der fyldte deres hjerte med dybere kærlighed og fremkaldte nye udtryk for taknemmelighed" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 20-21).

Spørgsmål til drøftelse

- 1. Hvis det var Guds oprindelige hensigt, at skole/arbejde skulle være en anledning for menneskene til et møde ham og hans skaberværk, opfylder vi så stadigvæk Guds hensigt gennem vores arbejde i dag? Hvordan kan vi lære Gud bedre at kende gennem vores arbejde (betalt, frivilligt, uddannelse, tjeneste, etc.)?**
- 2. Når vi betragter Satans snedighed i Edens have, er det let at blive frustreret over vores egen menneskelige svaghed. Adam og Eva vidste, at Gud var i nærheden. Alligevel godtog de slangens halve sandhed. Hvordan kan vi, som befinder os så langt fra en sådan fysisk nærhed med Gud, stadigvæk få kraft fra ham, så vi kan få hjælp til at sejre over fristelser?**
- 3. Drøft i klassen spørgsmålet om myndighed og autoritet. Er det vigtigt og rigtigt at adlyde myndigheder? Hvad sker der, når myndighedernes grænser bliver utydelige? Hvordan kan myndighed misbruges, og hvordan skal vi reagere, når det sker?**



# Familien

Ugens vers

**"Lyt til din fars formanig, min søn, afvis ikke din mors belæring"**  
(Ordsp 1,8).

Introduktion

Ideelt set lærer vi altid. Livet selv er en skole.

"Fra de tidligste tider havde de trofaste i Israel været omhyggelige med undervisning af ungdommen. Herren havde påbudt, at børnene, lige fra de var ganske små, skulle lære om hans godhed og hans storhed, ligesom den åbenbarede sig i hans lov, og viste sig gennem Israels historie. Sang, bøn og Skriftens lærdomme skulle tilpasses børnene, alt efter deres alder. Fædre og mødre skulle lære deres børn, at Guds lov er et udtryk for hans karakter, og at de, når de tog imod lovens principper i deres hjerte, fik Guds billede præget i deres sind og sjæl. Meget af denne undervisning foregik mundtligt; men de unge lærte også at læse de hebraiske skrifter. De gammeltestamentlige skrifers pergamentruller kunne de uhindret studere" (Ellen White, *Desire of Ages*, s. 69).

Ned igennem menneskenes historie er uddannelse for det meste sket i hjemmet, især i barnets tidligste leveår. Hvad siger Bibelen om uddannelse i familien, og hvilke principper kan vi selv finde deri, uanset hvad vores familiesituation måtte være?

Ugens tekster

- 1 Mos 3,1-15
- 2 Kor 4,6
- Luk 1,26-38
- Matt 1,18-24
- Ef 4,15
- 1 Joh 3,18
- 5 Mos 6

## Den første familie

Vi får ingen detaljer om uddannelse i det første hjem og om de første år af menneskehedens historie på Bibelens første sider. Men vi kan være ret sikre på, at uddannelsen fandt sted i familien.

"Det uddannelsessystem, der blev indstiftet i Edens have, havde familien som midtpunkt. Adam var 'Guds søn' (Luk 3,38), og det var fra deres Fader, at den Højestes børn modtog deres belæring. Deres skole var i videste forstand en familieskole" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 33).

Selv om vi ikke ved nøjagtigt, hvad der blev undervist i, kan vi være sikre på, at det handlede om skaberværkets undere, og efter syndefaldet handlede det også om frelsesplanen.

**Hvad lærer følgende tekster os, og hvorfor har dette med sikkerhed været indbefattet i den uddannelse, som Adam og Eva gav deres børn?**

- 1 Mos 1-2
- 2 Kor 4,6
- Gal 3,11
- 1 Mos 3,1-15
- Luk 10,27
- Åb 22,12

"Det uddannelsessystem, der blev indstiftet ved verdens begyndelse, skulle være en rettesnor for mennesket gennem alle tider. Som eksempel på dets grundsætninger blev der oprettet en mønsterskole i Eden, vore første forældres hjem" (*Uddannelse*, s. 20).

Kristen uddannelse er en beslutning om at undervise familier og medlemmer i trospunkter, tilbedelse, oplysning, fællesskab, evangelisme og tjeneste. Hjemmet er det sted, hvor man underviser familiemedlemmer om Guds kærlighed og hans løfter. Der bliver Jesus introduceret til børnene som deres herre, frelser og ven, og hvor Bibelen opløftes som Guds ord. Familien er det sted, hvor man i praksis viser, hvordan et sundt personligt forhold til vores himmelske far er.

I 1 Mos 4,1-4 finder vi, at både Kain og Abel bragte ofre til Herren. Vi kan med rimelig stor sikkerhed formode, at de havde lært betydningen og vigtigheden af at ofre som en del af deres familieuddannelse om frelsesplanen. Men som historien viser, fører en god uddannelse ikke altid til det resultat, man håber.

**Hvilke valg kan du foretage for at skabe omgivelser, hvor sandhed bliver lært og efterlevet?**

Til eftertanke



## Jesu barndom

Skriften giver os meget få detaljer med hensyn til Jesu barndom. Meget af hans første leveår er en gåde for os. Men vi har fået et vist indblik i hans jordiske forældres karakter, og det, vi lærer om dem, kan være med til at kaste lys over noget af hans barndom og tidligste uddannelse.

**Hvad lærer følgende tekster om Maria og Josef, og hvordan er de med til at give os en vis indsigt i, hvordan Jesus blev undervist af sine forældre?**

**Luk 1,26-38**

**Luk 1,46-55**

**Matt 1,18-24**

I disse tekster kan vi se, at både Maria og Josef var trofaste jøder, som bestræbte sig på at leve i lydighed mod Guds love og bud. Og da Herren kom til dem og fortalte dem om, hvad der skulle ske for dem, gjorde de trofast alt det, de blev pålagt.

”Barnet Jesus fik ikke sin undervisning i synagogens skoler. Hans moder var hans første menneskelige lærer. Fra hendes mund og fra profeternes skrifter lærte han om, hvad der hørte Himmelen til. De samme ord, som han selv havde talt til Moses for Israel, lærte han nu på sin moders knæ. Da han gik fra barndom til ungdom, søgte han ikke til rabbinernes skoler. Han behøvede ikke den undervisning, man kunne få fra sådanne kilder; for Gud selv var hans læremester“ (*Jesu liv*, s. 39).

De var utvivlsomt gode og trofaste lærere for barnet. Beretningen i Luk 2,41-50 viser dog, at der var meget i forbindelse med deres søn, som de ikke forstod; for Jesus havde kundskab og visdom, som kun var blevet givet ham af Herren selv.

**Læs ovenstående citat fra *Jesu liv* igen. Tænk over, at Jesus på sin mors knæ lærte de ord, som han selv havde talt til Moses. Hvorfor blev Gud menneske?**

Til eftertanke

# Kommunikation

I virkeligheden handler uddannelse på alle niveauer om kommunikation. Læreren har viden og information, som skal videregives til eleven. En person med stor viden må være i stand til at kommunikere det til andre, ellers er det ud fra et undervisningssynspunkt ligegyldigt.

På den anden side er gode undervisningsevner ikke kun et spørgsmål om kommunikation. At opbygge en god relation er også af afgørende betydning. "Den rigtige lærer kan kun skænke sine elever få gaver, der har så stor værdi som hans eget kammeratskab. Det gælder både for mænd og kvinder, og hvor langt mere for de unge og børnene, at kun hvis vi kommer i kontakt med dem gennem venlighed, kan vi forstå dem; og evnen til at vise forståelse er en forudsætning for at kunne være til gavn" (*Uddannelse*, s. 214).

Uddannelse virker med andre ord også på det følelsesmæssige og personlige plan. I forbindelse med at familien er en skole, er det meget vigtigt, at der opbygges et godt forhold mellem elev og lærer.

Menneskelige relationer oprettes og udvikles gennem kommunikation. Når kristne ikke kommunikerer med Gud, f.eks. gennem bøn og bibelstudium, vil deres forhold til ham gå i stå. Familier har brug for guddommelig vejledning, hvis de skal vokse i nåde og kundskab om Kristus.

**Læs følgende tekster. Hvad kan vi lære om at opbygge stærke familiebånd (eller andre relationer)?**

- Sl 37,7-9
- Ordsp 27,17
- 1 Joh 3,18
- Jak 4,11
- Ordsp 10,31-32
- Ef 4,15
- Tit 3,1-2

At tage tid til at så kommunikationens sande sæd vil ikke alene forberede familiemedlemmer på et personligt forhold til Kristus, men også være med til at udvikle gensidige personlige forhold inden for familien. Det vil åbne for kommunikationskanaler, som du, når børnene når teenageårene og det voksne liv, er glad for, at du har dannet. Og hvis du ikke har børn, gælder principperne i disse tekster for alle former for personlige relationer.

**Tænk også over, hvorfor det ikke kun er, hvad vi siger, der er vigtigt, men også hvordan vi siger det. Hvad har du lært fra situationer, hvor måden, du sagde en ting på, fuldstændig ødelagde virkningen af det, du sagde, selv om det var rigtigt?**

Til eftertanke

## Forældrenes rolle

"Og fædre, gør ikke jeres børn vrede, men opdrag dem med Herrens tugt og formaning" (Ef 6,4).

"En dygtig kvinde, hvor findes hun? Hun er langt mere værd end perler" (Ordsp 31,10).

Forældre har et meget stort ansvar. Faren er familiens overhoved, og familien er udviklingsstedet for kirke, skole og samfund. Hvis faren er svag, uansvarlig og uduelig, vil både familien, menigheden, skolen og samfundet lide under følgerne. Fædre bør stræbe efter at vise Åndens frugt – "kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse" (Gal 5,22-23).

Mødre har måske den allervigtigste opgave i hele samfundet. De har stor indflydelse i dannelsen af deres børns karakter og i at skabe hjemmets atmosfære og temperament. Fædre bør gøre alt, hvad de kan, for at samarbejde med mødrene i at uddanne deres børn.

### Hvad kan fædre og mødre lære fra følgende tekster?

- Ef 5,22-23.25-26
- 2 Kor 6,14
- 2 Pet 1,5-7
- 1 Kor 11,3
- Rom 13,13-14
- Fil 4,8

Kristne forældre bør have den bibelske model af Kristus og menigheden som eksempel. Ægteskabet er et billede på Kristi forhold til menigheden. Når forældre undlader at lede eller er tyranniske, maler de et forkert billede af Kristus. Gud beder alle kristne forældre om ihærdigt at undervise deres børn (se 5 Mos 6,7). Det er forældrenes opgave at lære deres børn at elske Herren af hele deres hjerte; en fuldstændig kærlig overgivelse til og underkastelse under Gud.

I 5 Mos 6,7 fik Israels børn specifikke instrukser om at undervise deres børn med hensyn til de ting, Gud havde gjort for sit folk. Det var en stor historie, de voksne skulle dele med deres børn; men vi, som lever i tiden efter Kristi kors, har en endnu større og bedre historie at fortælle.

Den helbredelse eller oplæring, vi skal give, er en stadig proaktiv begivenhed, hvor Guds ord kommer til at fylde vores børns liv og forberede dem på at have et personligt forhold til Jesus.

Men vi har alle fået en fri vilje i gave. Og når vores børn er blevet voksne, skal de selv stå til ansvar over for Gud.

## Så du ikke glemmer

Før Israels folk skulle gå ind i det lovede land, talte Moses igen til dem, og genfortalte de fantastiske måder, Herren havde ledet dem på. Han formanede dem igen og igen til ikke at glemme, hvad Herren havde gjort for dem. På mange måder var Femte Mosebog Moses' testamente til dem. Og selv om det blev skrevet for mange tusinde år siden og i en kultur og situation, som er radikalt anderledes end vores i dag, gælder principperne deri stadigvæk for os.

5 Mos 6

**Hvad kan vi lære fra dette kapitel om principperne for kristen uddannelse? Hvad bør stå centralt i alt det, vi underviser i, ikke kun for vores børn, men for alle, som ikke kender Gud og hans store frelse? Hvilke advarsler finder vi også i dette kapitel?**

Centralt i alt det, de skulle undervise deres børn om, var de fantastiske ting, Gud havde gjort for dem. Og advarslen om ikke at glemme alt det, Gud havde gjort for dem, var også tydelig.

Hvis forældre skal spille den første store rolle i at integrere Bibelens lære i deres børns liv, er det deres ansvar at organisere og forberede deres eget liv på en sådan måde, at de har tilstrækkelig kundskab og tid til at bruge sammen med deres børn.

"Moderen er barnets første lærer. I den tid, hvor barnet er mest modtageligt, og hvor den hurtigste udvikling foregår, er dets opdragelse for en stor del lagt i hendes hænder" (*Uddannelse*, s. 275).

Dette er den vigtige tid, hvor forældre videregiver kundskab om Guds kærlighed og hans løfter til deres børn. Når du sætter en fast tid af, hvor du regelmæssigt underviser dine børn om Guds visdom og hans løfter, vil det have en positiv effekt på din familie også i kommende generationer.

Til eftertanke

**"Og du skal gentage dem for dine sønner; du skal fremsige dem, både når du er hjemme, og når du er ude, når du går i seng, og når du står op" (5 Mos 6,7). Hvad er pointen i dette vers?**

## Til videre studium

- Ellen White, *Uddannelse*, "Forberedelse", s. 275-282; "Samarbejde", s. 283-286; "Disciplin", s. 287-297.

"Der hviler et ansvar på både fædre og mødre for barnets første såvel som dets senere oplæring, og for begge forældre er kravet om en omhyggelig og grundig forberedelse af største betydning. Mænd og kvinder bør, før de påtager sig det ansvar, som muligheden for at blive fædre og mødre indebærer, gøre sig bekendt med den fysiske udviklings love ... De bør også forstå lovene for sjælelig udvikling om moralsk opdragelse" (*Uddannelse*, s. 276).

Ellen White taler i *Uddannelse* også om betydningen af, at der er samarbejde mellem læreren/skolen og forældrene/hjemmet: "Samarbejdet bør begynde med faderen og moderen selv i det daglige liv i hjemmet. De står med et fælles ansvar i opdragelsen af deres børn, og de bør altid bestræbe sig for at handle i fællesskab. De må overgive sig til Gud og søge hjælp fra ham til at kunne støtte hinanden ... Det er ikke sandsynligt, at de forældre, som giver en sådan opdragelse, vil kritisere læreren. De føler, at både deres børns interesser og retfærdighed over for skolen kræver, at de, så vidt det er dem muligt, støtter og ærer den, som deler ansvaret med dem" (*Uddannelse*, s. 283).

Spørgsmål til drøftelse

- 1. Enten vi har børn eller ej, har vi alle en eller anden form for bopæl, og vi omgås andre mennesker. Hvad har du lært i denne uges studium, som kan hjælpe dig i din omgang med og dit vidnesbyrd over for andre, enten det er i dit hjem eller andre steder?**
- 2. Vi har en tendens til at betragte uddannelse som noget godt. Men er det altid tilfældet? Giv eksempler på uddannelse, som er blevet fordrejet og gjort til noget dårligt. Hvad kan vi lære af sådanne negative eksempler, som kan hjælpe os til at gøre uddannelse til noget godt?**
- 3. Vi er alle skabt med en fri vilje (se onsdagsafsnittet). Før eller siden, når børnene bliver store, skal de træffe egne valg med hensyn til den Gud, de har lært om i deres barndom. Hvorfor må forældre og alle, som ønsker at vidne og fortælle om evangeliet til andre, altid huske på, at alle mennesker har en fri vilje, og skal have lov til at vælge selv?**



# Guds lov som lærer

Ugens vers

**"Derfor skal du elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke" (5 Mos 6,5).**

Introduktion

I sin advarsel mod lovtrældom skrev Paulus til galaterne: "For var der blevet givet en lov, som kunne gøre levende, så ville retfærdigheden også komme af loven" (Gal 3,21). Hvis nogen lov kunne gøre levende, ville det selvfølgelig være Guds lov. Alligevel er Paulus' pointe den, at for os syndere kan ikke engang Guds lov gøre levende. Hvorfor? "Skriften har indesluttet alt under synd, for at løftet ved tro på Jesus Kristus kunne gives dem, som tror" (Gal 3,22).

Men hvis loven ikke kan gøre syndere levende, hvad er så dens hensigt, bortset fra at vise os, at vi har brug for nåde? Har loven kun en negativ funktion, hvor den bare skal vise os, hvor syndige vi er?

Nej! Loven er også til for at vise os livets vej, som kun findes i Jesus. Det er også, hvad sand uddannelse handler om, nemlig at vise hen til et liv i nåde, tro og lydighed mod Kristus. I denne uge vil vi derfor studere Guds lovs rolle i kristen uddannelse. Selv om loven ikke kan gøre os levende, vil vi se på, hvad loven alligevel kan lære os om tro, nåde og Guds kærlighed til den faldne menneskehed.

Ugens tekster

- 5 Mos 6,5
- 5 Mos 31,9-27
- Rom 3,19-23
- Åb 12,17; 14,12
- Mark 6,25-27
- Hebr 5,8

# At elske og frygte Gud

Femte Mosebog indeholder Moses' sidste ord til Israel. Han taler til en ny generation, den, som endelig vil gå ind i det lovede land. Før de gør det, har han nogle meget tydelige instruktioner til dem.

5 Mos 31,9-13

## Hvad vil det sige at frygte Herren?

Gud havde en tydelig hensigt med den måde, hvorpå han gav Israel sine love. Han gjorde alt, for at hans love ikke skulle glemmes. På den måde er Gud en meget tålmodig lærer. Han underviser igen og igen, og han sender profeter og bruger sine tjenere til at videregive sit budskab. Og han gjorde det igen og igen. I virkeligheden kan det meste af Det Gamle Testamente forstås som Guds forsøg på at lære sit folk at følge livets vej.

Læg mærke til, hvordan Moses i disse vers understreger betydningen af, at kommende generationer lærer loven. Moses beskriver en to-trins proces. Først *hører* børnene loven, dernæst vil de "lære at frygte Herren jeres Gud" (5 Mos 31,13).

Først hører de, dernæst lærer de at frygte Gud. Det vil sige, at oplæring i loven ikke går ud fra, at frygt er en naturlig følge af at kende loven. At frygte Gud må læres. For Moses er det underforstået, at kundskab og frygt er en proces, ikke en umiddelbar årsag-og-virkning.

Hvad vil det sige at frygte Gud, når du sammen med Guds folk samtidigt bliver pålagt at "elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke" (5 Mos 6,5)? Måske kan vi sammenligne det med den måde, hvorpå et barn elsker og frygter en god far, en far, som viser sin kærlighed og omsorg ved at vise, at han mener det, han siger, og siger, hvad han mener. Med en sådan far vil du opleve følgerne, hvis du gør noget forkert. Så ja, vi kan og skal elske og frygte Gud på samme tid. Det er ikke modstridende tanker. Jo mere vi lærer om Gud, jo mere kommer vi til at elske ham på grund af hans godhed; men samtidigt vil vi også frygte ham mere, når vi lærer mere om ham; for vi kommer til at opdage, hvor hellig og retfærdig han er, og hvor syndige og uretfærdige vi er. Vi ser derfor, at det kun er på grund af hans nåde, som er helt og aldeles ufortjent, at vi ikke tilintetgøres.

Til eftertanke

## Hvordan kan man elske og frygte Gud på samme tid?



## Et vidne mod dig

Da Moses bliver klar over, at han snart skulle dø, bliver han dybt bekymret over den situation, han efterlader. Han ved, at efter hans død vil israelitterne gå ind i Kanaan, det lovede land. Han ved også, at folket vil blive oprørsk, når de endelig når deres længe ventede destination.

5 Mos 31,14-27

**Hvilke forberedelser foretager Moses før sin død? Hvad var hans største bekymringer, og hvordan beskriver han dem?**

Moses kan lyde som en lærer, der forbereder en vikar på at træde til. Han ved, at hans elever har opført sig dårligt over for ham i klasseværelset. Han er ikke blind over for, at de også vil gøre oprør, når han er væk. Han instruerer levitterne, som bar pagtens ark, om at placere lovbogen ved siden af arken, så den kunne være et vidne. Moses giver ikke kun en undervisningsplan videre til sin vikar. Han videregiver et vidne. Moses taler om lovbogen, som om den er et levende væsen, der har magt til at rettesætte menneskers hjerter.

Rom 3,19-23

**Tænk over loven som "et vidne mod dig". Hvordan ser vi den samme tanke i Det Nye Testamente? Hvordan viser loven os vores behov for nåde?**

I 5. Mos 31 giver Gud Moses befaling om at nedskrive en sang, som Herren har lært ham. Moses skal dernæst lære israelitterne sangen, så den, som det står i vers 19, skal "være mit vidne mod dem." Igen ser vi Guds instrukser personificeret. En sang, som synges, kan lettere deles og udbredes. Og når en sang er et vidne, har den evnen til at få folk til at se på sig selv og opdage, hvad den siger om dem.

Til eftertanke

**Hvordan fungerer Guds lov som et vidne mod os, selv når vi forsøger at adlyde den med al vores gudgivne styrke? Hvad lærer dette vidne os om behovet for evangeliet?**

## Du vil have lykken med dig

Mange steder i Bibelen hører vi om resultatet af at kende og adlyde Guds lov.

Jos 1,7-8

**Hvad sagde Herren til Josva, og hvordan gælder de principper, vi finder her, også i dag?**

Da Josva skal til at gå ind i Kana'an, siger Gud til ham: "Vær modig og stærk! Følg omhyggeligt loven, som min tjener Moses har pålagt dig; vig ikke fra den til højre eller til venstre, så vil du have lykken med dig overalt, hvor du går" (Jos 1,7).

Tanken om, at succes er en sidegevinst ved lydighed kan synes at stå i modsætning til den måde, succes måles i vores verden i dag. I dag tror mange, at tegnene på succes er nyskabelse, kreativitet og selvtillid. For at have succes inden for et bestemt erhverv kræves der ofte et specielt talent og risikovillighed.

Men i Guds øjne kræver succes og lykke et helt andet sæt resurser.

Åb 12,17; 14,12

Rom 1,5

Rom 16,26

Jak 2,10-12

**Hvad siger disse vers os i dag om lydighed mod Guds lov? Hvorfor er det så vigtigt at holde Guds lov, selv om vi ikke bliver frelst ved at adlyde den?**

Det Gamle Testamente, Det Nye Testamente, den gamle pagt, den nye pagt, det gør ingen forskel. Som bibeltroende kristne er vi kaldet til lydighed mod Guds lov. Overtrædelse af loven, som også kaldes synd, kan kun føre til smerte, lidelse og evig død. Hvem af os har ikke erfaret eller set syndens følger, resultaterne af at overtræde Guds lov? Ligesom det gamle Israel ville opleve fremgang ved at følge Guds lov, selv om de også havde brug for nåde, gælder det for os i dag. Som en del af kristen uddannelse må dette at holde Guds lov derfor være en central del af, hvad det vil sige at leve af tro og stole på Guds nåde.

Til eftertanke

**Hvordan har du selv erfaret syndens følger? Hvad har du lært, som du evt. vil dele med andre, så de måske ikke begår de samme fejl?**

## Når den lovlydige ikke har "lykken med sig"

Der er store fordele ved at følge Guds lov. Det ser vi i de menneskers liv, som Gud gav fremgang. Josva fulgte nøje Guds love, og var en god leder for Israels folk. Igen og igen fortalte Herren Israel, at det ville gå dem godt, hvis de adlød hans lov.

2 Krøn 31,20-21

**Hvad var de vigtigste begrundelser i denne tekst for, at kong Hizkijas havde lykken med sig?**

Uanset, hvilken uddannelsessituation vi er i, må vi understrege betydningen af lydighed. Men vores elever er ikke dumme. Før eller senere vil de opdage den barske kendsgerning, at nogle mennesker er trofaste, kærlige og lydige. Og hvad så? De rammes også af ulykker. Hvordan kan vi forklare det?

Faktum er, at det kan vi ikke. Vi lever i en syndig verden, som er fuld af ondskab, en verden, hvor den store strid raser, og ingen af os er immune over for den.

Mark 6,25-27  
Job kap. 1-2  
2 Kor 11,23-29

**Hvad siger følgende tekster om dette vanskelige spørgsmål?**

Der er ingen tvivl om, at gode og trofaste mennesker, lovlydige mennesker, ikke altid har haft lykken med sig, i hvert fald ikke som verden definerer lykke. Og deri ligger måske også til dels svaret på dette vanskelige spørgsmål. Det er et spørgsmål, som uden tvivl kommer til at dukke op, når vi forsøger at understrege lovens betydning. Hvad menes der egentlig med fremgang eller lykke? Hvad siger salmisten? "At ligge ved tærsklen til min Guds hus er bedre end at bo i ugudeliges telte" (Sl 84,11). Der er ingen tvivl om, at efter verdens målestok går det ikke altid de mennesker godt, som er tro mod Gud og lydige mod hans lov, i hvert fald ikke her og nu. Og vi gør vores elever en bjørnetjeneste, hvis vi påstår det modsatte.

Til eftertanke

**Læs Hebr 11,13-16. Hvordan kan disse vers hjælpe os til at forstå, hvorfor de, som er trofaste, alligevel lider i dette liv?**

## Jesus, vores eksempel

Jesus Kristus, Guds søn, levede som det eneste menneske et liv i fuldkommen lydighed mod Faderen, i fuldkommen lydighed mod Guds lov. Han gjorde det både som vores eksempel og for at kunne blive vores stedfortræder.

Luk 2,51-52  
Fil 2,8  
Hebr 5,8  
Joh 8,28-29

### Hvordan minder disse tekster os om Kristi lydighed gennem hele hans jordiske liv?

Måske sagde Johannes det bedst, da han skrev: "Den, der siger, at han bliver i ham, skylder også selv at leve sådan, som han levede" (1 Joh 2,6). Når vi fæster vores blik på Kristi liv og hans gerning her på jorden, er det let at se, hvordan hans lydighed behagede Faderen. Kristus opfyldte profetierne, og hele sit liv opløftede han Guds lov. Ligesom Gud bad Moses om at nedskrive loven, så det kunne være et vidne for Israel, var Kristus det levende vidne over for sine apostle og alle sine disciple, både over for syndere og de hellige. I stedet for kun at have et regelsæt at følge har vi nu også Jesu eksempel, en levende person, som vi kan følge.

Hvilken bedre rollemodel kan vi som lærere fremhæve for vores elever end Jesus og den måde, hvorpå han adlød sin Fader?

"Den såkaldte tro på Kristus, som hævdes at frigøre mennesket fra pligten til at adlyde Gud, er ikke tro, men ønsketænkning. 'For af den nåde er I frelst ved tro.' Men 'tro uden gerninger er død' (Ef 2,8; Jak 2,17). Jesus sagde om sig selv, før han kom til jorden: 'Jeg ønsker at gøre din vilje, Gud, din lov er i mit indre' (Sl 40,9). Og lige før han steg op til himlen, erklærede han: 'Jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed' (Joh 15,10). Skriften siger: 'Og deraf kan vi vide, at vi kender ham: hvis vi holder hans bud... Den, der siger, at han bliver i ham, skylder også selv at leve sådan, som han levede' (1 Joh 2,3-6)" (Ellen White, *Vejen til Kristus*, s. 65).

Til eftertanke

**Hvad kan du gøre for bedre at følge Kristi eksempel på alle områder af dit liv og dermed også blive en bedre lærer for andre? Selv om det er en gammel og måske forslidt talemåde, hvorfor er det alligevel sandt, at vores gerninger taler højere end vores ord?**

## Til videre studium

"Kærlighed – grundlaget for skabelsen og frelsen – er grundlaget for den sande uddannelse. Dette viser sig tydeligt i den lov, Gud har givet som vejleder i livet. Det første og store bud er dette: 'Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind' (Luk 10,27). At elske ham, den almægtige, alvidende Gud med hele sin styrke, sit sind og hjerte betyder den højeste udvikling af enhver evne. Det betyder, at Guds billede skal genskabes i hele mennesket, i legemet og sindet så vel som i sjælen.

Det andet bud ligner det første: 'Du skal elske din næste som dig selv' (Matt 22,39). Kærlighedens lov kræver legemets, sindets og sjælens hengivelse til tjeneste for Gud og vore medmennesker. Og mens denne tjenesete gør os til en velsignelse for andre, bringer den os selv de største velsignelser. Uselviskhed ligger til grund for al sand udvikling. Gennem uselvisk tjeneste modtager vi den højeste udvikling af enhver af vore evner. Mere og mere rigt får vi del i den guddommelige natur. Vi bliver gjort skikkede til Himmelen, fordi vi modtager Himmelen i vore hjerter" (*Uddannelse*, s. 16).

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Ligesom Israel i gamle dage skal vi elske og frygte Gud på samme tid (Matt 22,37: Åb 14,7). Tal sammen i klassen om, hvordan vi kan gøre begge dele. Besvar også følgende spørgsmål: Hvorfor er disse to bud ikke i konflikt med hinanden?**
- 2. Hvad er forskellen på at have høje principper og at lave en regel? Er det din erfaring, at adventister er mere optaget af at opstille høje principper blandt sine medlemmer end at lave regler, som forener samfundet? Hvad siger Skriften om at have høje principper for os selv, vores familie, vores kirke?**
- 3. Hvordan opnår vi den rette balance mellem at vise, hvor vigtigt det er at holde Guds lov og samtidigt vise, hvorfor denne lydighed ikke kan frelse os?**
- 4. Læs Salme 119 og læg mærke til, hvor mange gange tankerne om lydighed, frihed, love, regler og bud udtrykkes. Hvad ønsker forfatteren af Salme 119 at undervise os om i disse temaer?**



# Herrens øjne: Det bibelske verdenssyn

Ugens vers

**"Herrens øjne er alle vegne, de overvåger onde og gode"** (Ordsp 15,3).

Introduktion

Den polske poet Czeslaw Milosz skrev et digt, hvor han begyndte med at beskrive fantasidyr: talende kaniner, talende egern, o.l. "De har lige så meget til fælles med virkelige dyr," skrev han, "som vores opfattelse af verden har med den virkelige verden." Som afslutning på sit digt skrev han: "Tænk over dette og skælv."

Skælv er måske et lidt for barskt ord; men det er sandt, at meget af det, mennesker tænker om verden, kan være helt forkert. I over 2000 år mente mange af verdens klogeste og bedst uddannede mennesker, at jorden var det ubevægelige centrum i universet. I dag mener mange af de klogeste og bedst uddannede mennesker, at menneskene har udviklet sig fra det, der oprindeligt var en simpel livsform.

Som mennesker kan vi aldrig se verden ud fra en neutral position. Vi ser den altid kun gennem filtre, som indvirker på, hvordan vi fortolker, og forstår verden omkring os. Sådanne filtre kaldes verdenssyn, og det er vigtigt, at vi lærer vores unge mennesker, og også de ældre menighedsmedlemmer, det bibelske verdenssyn at kende.

Ugens tekster

- Ordsp 15,3
- Job 12,7-10
- Ef 6,12
- Åb 20,5-6
- Joh 1,1-14
- Mark 12,29-31

## Herrens øjne

En professor ved Oxford University har fremsat teorien om, at vi, verden, og alt omkring os, ikke er virkelige. I stedet er vi digitale skabninger, fremstillet af en race af rumvæsener med superkraftige computere. Det er en interessant teori, og den får os til at stille det yderst vigtige spørgsmål: Hvori består virkeligheden?

Der er to meget generelle svar, selv om kun et af dem er fornuftigt. Det første er, at universet og alt, hvad det rummer, deriblandt også os, kun er. Intet har skabt det, intet har formet det. Det er her bare. Der er ingen gud eller guder, intet guddommeligt. Virkeligheden er udelukkende materiel, udelukkende naturlig. Som en person sagde det for 2500 år siden: der er kun "atomer og intethed".

Det andet verdenssyn siger, at et guddommeligt væsen (eller væsener) skabte universet. Det synes mere logisk og rationelt end tanken om, at universet kun er, uden at det har nogen forklaring. Dette synspunkt omfatter den naturlige verden, vores verden af "atomer og intethed", men det er ikke begrænset kun dertil. Det peger på en virkelighed, som er langt bredere, dybere og mere indviklet end det ateistisk-materialistiske verdenssyn, som vi så ofte møder i dag.

### Hvad siger disse tekster om de tanker, dagens studium omtaler?

- Sl 53,1
- Joh 3,16
- Luk 1,26-35
- Ordsp 15,3
- Es 45,21

Centralt i al kristen uddannelse finder vi ikke kun, at Gud er virkelig, men også, hvordan han er – en personlig Gud, som elsker os, og har kontakt med os. Han er også en miraklernes Gud, som ikke er bundet af naturlove, selv om han bruger dem. Han kan altså sætte sig ud over disse love, når han ønsker det (som fx, at Jesus blev født af en jomfru). Undervisning i dette verdenssyn er især relevant i vore dage, hvor en så stor del af den intellektuelle verden åbenlyst og uden undskyldning, men dog fejlagtigt påstår, at videnskaben støtter deres ateistiske og naturalistiske verdenssyn.

**Tænk over, hvor snævert og begrænset det ateistiske verdenssyn er sammenlignet med det bibelske verdenssyn, der omfatter den naturlige verden, men ikke er begrænset af den. Hvorfor er det bibelske verdenssyn, det teistiske verdenssyn, i sidste ende ganske enkelt så meget mere logisk og rationelt end det ateistiske?**

Til eftertanke



## Leibniz' verdenssyn

For mange år siden stillede den tyske tænker og forfatter Gottfried Wilhelm Leibniz det mest grundlæggende og mest basale spørgsmål: "Hvorfor er der noget i stedet for intet?"

### Hvordan besvarer følgende bibeltekster Leibniz' spørgsmål?

- 1 Mos 1,1
- 2 Mos 20,8-11
- Job 12,7-10.
- Joh 1,1-4
- Åb 14,6-7

Det er fascinerende, at i Bibelen tages Guds eksistens for givet. 1 Mos 1,1 begynder ikke med en række logiske argumenter for Guds eksistens, selv om de findes. Teksten tager Guds eksistens for givet (se også 2 Mos 3,13-14), og fra det udgangspunkt, at Gud er skaber, fremlægges hele Bibelen og alle de sandheder, der åbenbares på dens sider.

Læren om skabelsen er også grundlæggende for al kristen uddannelse. Alt det, vi tror som kristne, bygger på læren om, at Gud skabte på seks dage. Bibelen begynder ikke med en udtalelse om forsoning eller om loven eller om korset eller om opstandelsen eller om Jesu genkomst.

Nej, den begynder med en udtalelse om Gud som skaber, og ingen af de andre læresætninger giver nogen mening, hvis det ikke er rigtigt, at Gud er vores skaber.

Derfor må et bibelsk verdenssyn understrege betydningen af skabelslæren. Denne fremhævelse får stor betydning; for dette verdenssyn er i videnskabens navn blevet hårdt angrebet. Udvikling – milliarder af år med liv, der langsomt udviklede sig i ryk og nap, helt tilfældigt – har næsten udryddet troen på Bibelen for millioner af mennesker. Det er svært at forestille sig en lære, der står i større modsætning til Bibelen og den kristne tro generelt end udviklingslæren. Derfor er tanken om, at udviklingslæren på en eller anden måde kan tilpasses den bibelske skabelslære, endnu værre end en ateistisk udviklingslære. Det kan ikke lade sig gøre uden at gøre Bibelen og hele den kristne tro til grin.

**Gud beder os om at tilbringe en syvendedel af vores liv, hver uge, til minde om en seks dages skabelse. Det er ikke noget, han beder os om at gøre med noget andet trospunkt. Hvad siger det om, hvor grundlæggende og vigtig dette trospunkt er for et kristens verdenssyn?**

Til eftertanke

## Det bibelske verdenssyn

Som det nævnes i introduktionen, betragter ingen verden ud fra et neutralt verdenssyn. En ateist ser fx en regnbue på himlen udelukkende som et naturfænomen. Den har ingen anden betydning end den, mennesker har besluttet at tillægge den. Men en, der betragter den ud fra et bibelsk verdenssyn vil ikke kun se den som et naturfænomen, hvor vand og lys påvirker hinanden, men også en ny bekræftelse af Guds løfte om ikke igen at ødelægge jorden med vand (1 Mos 9,13-16). "Hvor var Guds nåde og medlidenhed med de fejlende skabninger stor, idet han således satte den smukke regnbue i skyen som et tegn på sin pagt med menneskene! ... Det var Guds hensigt, at når børn i senere slægtled spurgte om betydningen af den smukke bue, der strækker sig over himmelen, skulle deres forældre gentage beretningen om syndfloden og fortælle dem, at den Højeste havde sat denne bue i skyen som en forsikring om, at vandet aldrig mere skulle oversvømme jorden" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 55).

For syvendedags adventister er Bibelen den grundlæggende tekst for troen. Den giver os det verdenssyn, det "filter", hvorigennem vi skal se og forstå verden, der kan være et meget skræmmende og indviklet sted. Skriften skaber den skabelon, som kan hjælpe til bedre at forstå den virkelighed, vi finder os i, som vi er en del af, og som vi ofte bliver forvirrede over.

**Hvordan hjælper disse tekster os til bedre at forstå den virkelighed, vi lever i?**

- Ef 6,12
- Rom 5,8
- Rom 8,28
- Åb 20,5-6
- Mark 13,7
- Præd 9,5

Det er vigtigt, at holde urokkeligt fast ved Bibelens lære, for det er Guds åbenbarede sandhed til menneskene. Den forklarer mange ting om verden, som vi ellers ikke ville kende til eller forstå. Derfor må al kristen uddannelse være grundfæstet i og bygge på Guds ord, og enhver lære, der står i modstrid med Bibelen, må forkastes.

**Tænk over nogle af Bibelens læresætninger, der modsiger den lære, som nogle mennesker holder fast ved. Hvad bør denne forskel lære os om, hvor vigtigt det er, at vi trofast holder fast ved Guds ord?**

Til eftertanke

## Tilbed Frelseren

Læren om skabelsen er afgørende for vores tro; men denne læresætning står ikke alene, især ikke i Det Nye Testamente. Den kædes ofte sammen med, og er til og med uløseligt knyttet sammen med læren om vores frelse. Det skyldes ganske enkelt, at i en syndig verden forklarer skabelsen ikke alt. Vi lever, vi kæmper, vi lider, og hvad sker der så? Vi dør og ender til sidst ikke meget anderledes end døde dyr i vejsiden. Hvad godt er der ved det?

Derfor har vi som en afgørende del af vores verdenssyn også læren om frelse, og hvad det betyder, at vi har Jesus Kristus og ham korsfæstet og opstået fra de døde som det centrale i alt det, vi tror.

Joh 1,1-14

**Hvad lærer disse vers os om, hvem Jesus var, og hvad han har gjort for os?**

Se også på den første engels budskab: "Jeg så endnu en engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden, og for alle folkeslag og stammer, tungemål og folk, og englen sagde med høj røst: Frygt Gud og giv ham ære, for timen er kommet, da han dømmer. Tilbed ham, som har skabt himmel og jord og hav og kilder" (Åb 14,6-7). Læg mærke til, at det evige evangelium er knyttet direkte til Gud som Skaberen. Og når det går op for os, at den Gud, som skabte os, er den samme Gud, som i menneskeligt kød bar straffen for vores synd, er det ikke mærkeligt, at vi bliver opfordret til at tilbede ham. Hvilken anden reaktion kan der være fra vores side, når vi indser, hvordan vores Gud egentlig er?

Af den grund må Kristus og ham korsfæstet forblive det vigtigste og mest centrale i alt, hvad vi lærer. Det er en lære, som også indbefatter Jesu genkomst; for Jesu første komme gavner os egentlig ikke ret meget, hvis ikke han også kommer igen. Ud fra Skriften kan man argumentere, at Kristi første og andet komme er uløseligt knyttet sammen i Guds frelsesplan.

Til eftertanke

**Tænk nøjere over den tanke, der udtrykkes i Joh 1, at han, som skabte alt "det, som er" (Joh 1,3), var den samme, som døde på korset for os. Hvorfor vil tilbedelse være den naturlige reaktion fra vores side?**

## Guds lov

For mange år siden drøftede man i Frankrig spørgsmålet om dødsstraf. Skulle den afskaffes? Forkæmpere for afskaffelsen kontaktede den berømte franske skribent og filosof Michel Foucault og bad ham om at skrive en ledende artikel på deres vegne. Men det, han gjorde, var at skrive en artikel, der ikke støttede afskaffelsen af dødsstraf, men talte for afskaffelsen af hele fængselssystemet og lade alle fanger få frihed.

Hvorfor? Fordi Michel Foucault betragtede alle moralsystemer som menneskeskabte opfindelser, menneskelige ideer, der var opfundet af dem, der sad ved magten, for at kontrollere masserne. Derfor havde disse moralbegreber ingen virkelig berettigelse.

Hans ideer var meget ekstreme; men de er en logisk følge af et gammelt problem. Moses mødte det samme problem blandt israelitterne for mange tusind år siden. "I må ikke dyrke Gud på den måde, vi gør her i dag, hvor hver især gør, som han finder for godt" (5 Mos 12,8; se også Dom 17,6; Ordsp 12,15).

Vi er ikke retfærdige, hellige og objektive nok til at vide, hvad der er moralsk rigtigt. Det nytter altså ikke noget, at vi bare gør, hvad vi selv synes er rigtigt. Hvordan kan vi vide, hvad der er rigtigt? Svaret er selvfølgelig, at Herren, som skabte os, også gav os et moralkodeks at leve efter. Måske kan vores øjne ikke se, hvad der er ret; men det kan Guds øjne altid.

### Hvad lærer disse tekster om moralsk opførsel?

Hvis vi skal gøre frelsen central i vores kristne verdenssyn, må Guds lov, De Ti Bud, også stå centralt. For hvad er det egentlig vi skal frelles fra, hvis ikke det er synd, som er lovbrud (Rom 3,20)? Evangeliet giver egentlig ingen mening uden Guds lov, og det er en af grundene til, at vi ved, at loven endnu gælder, selv om den ikke kan frelse os. Det er derfor, vi har brug for evangeliet.

Derfor må al syvendedags adventistuddannelse understrege det, Ellen White kalder "Guds lovs fortsatte gyldighed" (*Mod en bedre fremtid*, s. 54). Det indbefatter også sabbatsbuddet. Hvis uddannelse skal være med til, at genoprette Guds billede i os, så vidt det er muligt i dette liv, må Guds lov, selv på det mest grundlæggende niveau og set i lyset af Kristi eksempel, opretholdes som det moralkodeks, der viser os, hvad der virkelig er ret i Guds øjne.

5 Mos 6,5  
Mark 12,29-31  
Åb 14,12

## Til videre studium

"Det egentlige formål med uddannelsen er at genoprette Guds billede i sjælen" (Ellen White, *Patriarker og Profeter*, s. 309). På baggrund af denne tanke kan vi se, hvorfor et grundfæstet kristent verdenssyn er af største betydning for adventistuddannelse. Uddannelse i sig selv er ikke nødvendigvis god. Mennesker kan få en uddannelse, også en høj uddannelse, i ideer og holdninger, som er direkte i modstrid med de principper, vi finder i Bibelen. Det er derfor, at vores uddannelsessystem som syvendedags adventister må være baseret på et kristent verdenssyn. Det betyder, at i alle generelle fag som videnskab, historie, moral og etik, kultur osv. skal undervisningen foregå ud fra dette verdenssyn i modsætning til et, der modsiger eller ignorerer det. Vi har tidligere sagt; men det er værd at gentage: der findes intet neutralt verdenssyn. Tilværelsen, virkeligheden, ses gennem de filtre, vores verdenssyn indeholder, og det gælder lige-gyldigt, om dette verdenssyn bliver lært overbevisende og systematisk eller ej. Det er derfor altafgørende, at det bibelske verdenssyn danner grundlaget for al syvendedags adventistuddannelse.

Spørgsmål til  
drøftelse

1. **Hvilke eksempler fra historien kan du komme i tanker om, hvor hele uddannelsessystemer var eller er meget ødelæggende? Hvilke steder foregik det? Hvad blev eleverne undervist i? Og hvad kan vi lære af det? Hvordan kan vi beskytte vores uddannelsessystem mod sådanne ødelæggende påvirkninger?**
2. **Denne uges studium så på nogle af nøglepunkterne i et kristent verdenssyn: Guds eksistens, skabelsen, Bibelen, frelsesplanen og Guds lov. Hvilke andre vigtige elementer bør indbefattes i en fuldstændig beskrivelse af et kristent verdenssyn?**
3. **En tænker fra det attende århundrede skrev engang: "O samvittighed! Samvittighed! Du guddommelige instinkt, du sikre vejleder af et uvidende og bundne, men intelligent og frit væsen, du ufejlbarlige dommer af godt og ondt, som får mennesket til at ligne Gud." Hvad er rigtigt eller forkert i en sådan holdning?**
4. **Læs igen følgende citat fra Ellen White: "Det egentlige formål med uddannelsen er at genoprette Guds billede i sjælen." Hvad betyder det? Hvordan viser det, hvorfor adventistuddannelse må være så forskellig fra meget af det, verden selv betragter som uddannelse?**



## 5

## Jesus, den store lærer

Ugens vers

**"Thi Gud, der sagde: 'Af mørke skal lys skinne frem', han har ladet det skinne i vore hjerter til oplysning og til kundskab om Guds herlighed på Jesu Kristi ansigt" (2 Kor 4,6).**

Introduktion

Billy Graham fortæller en historie om engang, hvor han besøgte soldater på et felthospital sammen med deres general. En ung soldat "var så hårdt skadet, at han lå på maven på en indretning af teltdug og stål." En læge hviskede til Graham: "Jeg tvivler på, at han nogen sinde kommer til at gå igen." Soldaten kom med en bøn til generalen: "Hr. ... jeg kæmpede for Dem, men jeg har aldrig set Dem. Må jeg få lov til at se Deres ansigt?" Generalen lagde sig ned på gulvet, gled ind under stålbricksen, og talte med soldaten. Mens Graham så på, faldt der en tåre fra soldatens øjne og ramte generalens kind.

Da Jesus blev født, var menneskeheden såret og blødende, og havde brug for et helbredende glimt af Gud. Det er som om menneskeheden bønfuldt: "Gud, må vi få lov til at se dit ansigt?" Ved at sende sin søn til denne klode, sendte Faderen den store lærer hertil med en bestemt opgave: at vise menneskeheden hans ansigt. Lige siden har vi haft det fantastiske privilegium at se kundskaben "om Guds herlighed på Jesu Kristi ansigt" (2 Kor 4,6).

Hvad kan vi lære af den store lærer, når vi betragter hans komme til jorden?

Ugens tekster

- Hebr 1,1-4
- 2 Kor 4,1-6
- Joh 1,14.18
- 14,1-14
- Fil 2,1-11
- 2 Kor 5,16-21

## At åbenbare Faderen, 1. del

Hebr 1,1-4

### Hvilke vigtige udsagn kommer apostlen med om Jesus i begyndelsen af Hebræerbrevet?

Nytestamentlige forfattere lægger gentagne gange vægt på denne vigtige tanke: Jesus kom til jorden for at vise menneskene, hvem Faderen er. I fortiden var Guds åbenbaring kommet stykkevis gennem profeterne. Men i Jesus var den endelige og fuldkomne åbenbaring af Gud kommet.

Jesus er også "Guds herligheds glans" (Hebr 1,3). Vi syndige mennesker kunne ikke tåle at have direkte adgang til Guds herlighed. Som Guds søn, der kom til verden, viser Jesus os Guds herlighed. Den er dæmpet i Kristi menneskelighed, så vi kan tåle at se den og tydeligt forstå Guds karakter.

Jesus er også "hans væsens udtrykte billede" (Hebr 1,3). Det udtryk, der bruges her, det græske ord *charactēr*, bliver nogle gange brugt om det aftryk, som et segl sætter i voks, eller om det billede, der bliver præget på en mønt. Jesus er altså det nøjagtige aftryk af Guds karakter.

Hvis vi ønsker at kende Faderen, må vi lytte nøje til, hvad den store lærer siger om ham. Og vi må også betragte den store lærer. Faderen ses gennem Sønnen.

Hebr 1,1-4  
2 Kor 4,1-6

### Sammenlign de to tekster. Hvordan beskrives Jesus i Korintherbrevet, og hvad lærer vi af ham?

Når Paulus og hans medarbejdere underviser andre om Gud, forsøger de at genspejle Jesu egen undervisning om Faderen. Som "Guds billede" (2 Kor 4,4) bragte Jesus os kundskab om Gud Faderen. På samme måde holder Paulus sig væk fra forfalskning og forvrængning af Guds ord og "bringer i stedet sandheden for dagen" (2 Kor 4,2).

På samme måde som Gud ved skabelsen brugte lys til at gennemtrænge mørket, har han givet os sin søn Jesus for at fjerne de forkerte opfattelser af ham selv og vise os sandheden om Gud. Det er "på Kristi ansigt", at vi får det tydeligste kendskab til Gud (2 Kor 4,6).

Til eftertanke

Jesus var et fuldkomment genskin af Faderen. Vi kaldes til at gøre det samme, idet vi opfordres til at "ligne Gud som hans kære børn" (Ef 5,1). Hvad betyder det, og hvad kan vi lære af Jesus om, hvordan vi skal "ligne" Gud?



## At åbenbare Faderen, 2. del

I den smukke indledning til sit evangelium (Joh 1,1-18) taler Johannes om Jesus som det evige Ord. Johannes' påstande om Jesus er ikke beskedne eller begrænsede; de er stærke og af kosmiske dimensioner. Jesus eksisterede, før verden blev til, faktisk fra evighed. Jesus er den, der skabte (Joh 1,2-3). Han er "menneskenes lys" (Joh 1,4), og da han som Ordet kom ind i verden, oplyste han ethvert menneske (Joh 1,9).

Joh 1,14-18

**Hvad er ifølge Johannes resultatet af, at Kristus blev menneske? Hvilket lys bragte han, da han kom som Ordet? Hvilke egenskaber har han, som gør ham i stand til det?**

"Lyset viste sig, da verdens mørke var dybest ... Der fandtes kun et eneste håb for menneskeslægten ... at verden igen måtte komme til at kende Gud.

Kristus kom til verden med den evige kærligheds fylde. Han borttrydte de krav, som Guds lov var blevet belemret med. Han viste, at loven er en kærlighedens lov, et udtryk for den guddommelige godhed" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 74-76).

Alt det, Jesus gjorde i sit liv på jorden havde kun et formål: "at åbenbare Gud så menneskeslægten kunne forædles" (*Uddannelse*, s. 83).

Joh 14,1-14

**Jesus siger selv: "Den, der har set mig, har set Faderen" (Joh 14,9). I hvilken sammenhæng sagde Jesus dette? Hvorfor sagde han det?**

Det er let at kritisere Filips lidt klodsede udsagn (Joh 14,8). Efter flere år i nært samvær med Jesus fatter han stadigvæk ikke den væsentlige pointe ved inkarnationen: at Jesus var kommet for at vise, hvordan Faderen er. Måske kan lærere i dag finde en smule trøst i det faktum, at en af den store lærers elever gjorde det så dårligt! Filips udtalelse er formentlig nedskrevet, ikke for at give os en anledning til at kritisere ham, men for at give os mulighed til at granske os selv. Hvor længe har vi vandret med Jesus? Og har vi forstået Jesus bedre, end Filip havde? "Den, der har set mig, har set Faderen."

## At læse den store lærers sind

Fil 2,1-4; 4,2-3

**Hvilken bekymring, over de kristne i Filippi, havde Paulus, da han skrev sit brev til dem?**

Fil 2,1-11 er et af de mest dybsindige afsnit i hele Bibelen. Det drøfter Jesu forud-eksistens, hans guddommelighed, hans inkarnation, hans menneskelighed og hans villighed til at dø på korset. Det beskriver den lange og vanskelige nedadgående vej, Jesus tog fra Himlen til Golgata (Fil 2,5-8). Og det beskriver, hvordan Faderen ophøjede Jesus til en stilling, hvor hele universet tilbeder ham (Fil 2,9-11). Der er mange fantastiske sandheder samlet i disse vers.

Fil 2,5-11

**Hvordan introducerer Paulus? Hvilke af de begivenheder i Jesu liv, han omtaler, forventer han, at de troende skal efterligne i deres eget liv?**

Paulus håber, at de troende i Filippi, som godt kunne skændes, vil lære af Jesus, da han var her som menneske. Hvis Jesus kunne tage et menneskes skikkelse på – ”tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig“ (Fil 2,7) – ja, til og med finde sig i at blive korsfæstet, hvor meget mere bør de da ikke ydmyge sig over for hinanden i kærlighed?

Vi bliver mindet om, at der er meget at lære fra den store lærer, Jesus. Vi lærer fra de budskaber, han delte med folk, mens han var her på jorden. Vi lærer af de mirakler, han udførte og den måde, han var på over for andre. Vi kan stræbe efter at forme vores egne personlige forhold efter hans store eksempel på ydmyghed og dvæle ved hans villighed til at bytte himlens herlighed med en krybbe.

I modsætning hertil vil verden alt for ofte opfordre os til at ophøje os selv og prale af vores bedrifter. Ved krybben i Betlehem og fra den store lærer modtager vi en anden lektie. Guds store arbejde med at undervise og frelse os opnås ikke ved, at vi ophøjer os selv, men ved, at vi ydmyger os for Gud og bliver tjenere for andre.

Til eftertanke

**Hvilke situationer oplever du lige nu, hvor du kunne have en gylden anledning til at genspejle Kristus for andre ved at ydmyge dig?**

## Den store lærer og forligelse

Medmenneskelige forhold bryder alt for ofte sammen. Vi bliver fremmede over for hinanden. Den, som engang var vores bedste ven, bliver med tiden en person, vi ikke har tillid til. Men sådanne brudte forhold kan repareres. Når det sker, oplever vi forligelsens under. Der er kun få menneskelige erfaringer så smukke som det.

2 Kor 5,16-21

### **På hvilken måde er forligelse det centrale i Kristi inkarnation og hans rolle som den store lærer?**

Hvis vi kan føle os velsignet, når et forhold til en anden person er blevet genoprettet, hvor meget mere kan vi ikke gøre det, når vi bliver forliget med Gud? I 2 Kor 5,16-21 gør Paulus det klart, hvem det er, der foretager forligelsen. Gud Fader har taget føringen i at reparere vores brudte forhold til ham. Og han har foretaget denne forligelse "ved Kristus" (2 Kor 5,18). "For det var Gud, der i Kristus forligte verden med sig selv" (2 Kor 5,19).

Men vi skal ikke kun nyde forligelsens glæder. Vi skal lære af den store lærer. Som menneske tog Jesus del i forligelsens arbejde. Og vi er også indbudt til at tage del deri. Gud har forliget os med ham gennem Kristus. Og nu har vi, sammen med Paulus, fået "forligelsens tjeneste" (2 Kor 5,18).

Kol 1,15-20 er et andet af de store afsnit i Det Nye Testamente om Kristi inkarnation. Den første halvdel af afsnittet, der ofte betragtes som en salme, beskriver Kristi rolle i skabelsen (Kol 1,15-17), mens den anden halvdel fokuserer på Kristi rolle i forsoningen (1,18-20). Gennem Kristi rolle som skaber og forsoner forliger Gud alle med sig selv. Den forligelse, som Gud udretter gennem Kristus, er af kosmiske dimensioner; han forsoner "alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset" (Kol 1,20).

Vi kan aldrig måle os med den store lærers gerning som forsoner; men vi er blevet bedt om at tage del i "forligelsens tjeneste" på vores eget plan (2 Kor 5,18). Var det mon dette, Jesus tænkte på, da han bad: "Ligesom du har udsendt mig til verden, har jeg også udsendt dem til verden" (Joh 17,18)?

Til eftertanke

**Hvordan kan vi i praksis afspejle Guds rolle som forliger? I hvilke situationer kan du her og nu hjælpe mennesker til at blive forliget med hinanden?**

## Den store lærers første elever

I det ene øjeblik er de en flok almindelige hyrder, der passer en almindelig fåreflok uden for en lille by. I det næste øjeblik får de lov til at se en fantastisk skare af engle, der forkynder overraskende, vidunderlige nyheder, som forandrer hele verden. Motiveret af englenes tilstedeværelse skynder de sig at finde det barn, som englene havde fortalt om.

Luk 2,8-20

**Forestil dig, at du står sammen med hyrderne og ser ned i krybben. Hvad ville du se?**

Vi må beundre den store lærers første elever, Josef og Maria og hyrderne. De ydmyge omstændigheder omkring Jesu fødsel giver ingen antydning af det under, hans inkarnation er. Gud er gennem dette spædbarn blevet et med menneskeheden. Men ved hjælp af syner, drømme og engle blev disse første elever i stand til at se ud over de ydre omstændigheder ved Jesu fødsel. Hyrderne delte det lille spædbarns identitet med andre. Han er "en frelser ... Kristus, Herren" (Luk 2,11; se også Luk 2,17).

Matt 2,1-12

**Hvordan reagerede de vise mænd på nyheden om Jesu fødsel? Hvordan reagerede kong Herodes?**

Længe inden den store lærer fortæller sin første lignelse eller udfører sit første mirakel, er han vores tilbedelse værd på grund af, hvem han er. For bedre at kunne værdsætte hans senere undervisning, må vi slutte os til disse tidligste elever, vismændene, i deres tilbedelse af den store lærer. Han, hvis undervisning vi beundrer, er mere end en vis pædagog. Han er Gud, som kom, og tog bolig blandt mennesker. Kristen uddannelse er grundfæstet på tilbedelse af Kristus.

Sammen med vismændene, hyrderne og englene opfordres vi til at tilbede Kristus, den nyfødte Konge, og se Gud selv i spædbarnet Jesus.

Til eftertanke

**Tænk over, hvad Jesu inkarnation betyder med hensyn til Guds karakter. Han, som skabte hele universet, som er så stort, at ingen kan fatte det, "ydmygede sig" ved at blive menneske, levede som Jesus, og døde på korset. Han bar selv straffen for vores synder. Hvorfor er dette en god nyhed for os?**

## Til videre studium

· Ellen White, *Uddannelse*, "En lærer, sendt fra Gud", s. 73-83.

"I den lærer, der var sendt fra Gud, finder al sand opdragergerning sit midtpunkt. Om denne gerning i dag lige så vel som om den gerning, han oprettede for nitten hundrede år siden, udtaler Frelseren følgende ord: 'Jeg er den første og den sidste og den, som lever'. 'Jeg er Alfa og Omega, begyndelsen og enden.' Åb 1,17-18; 21,6. Når vi står over for en sådan lærer, en sådan mulighed for guddommelig belæring, er det så ikke værre end dårskab at søge at skaffe sig en uddannelse uden om ham – at søge at blive vis andre steder end gennem visdommen; at være sand, mens man forkaster sandheden; at søge oplysning andre steder end hos lyset og en tilværelse uden livet: at vende sig bort fra kilden med levende vand og udhugge sig sprukne cisterner, der ikke kan holde vand?

Se, han indbyder os stadig: 'Den, der tørster, skal komme til mig og drikke. Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: 'Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand.' 'Det vand, jeg vil give ham, skal i ham blive en kilde, som vælder med vand til evigt liv' (Joh 7,37-38; 4,14)" (*Uddannelse*, s. 83).

"Kære lærer ... Som den rigeste forberedelse til jeres arbejde viser jeg jer hen til den største af alle læreres ord, liv og fremgangsmåde. Jeg beder jer betragte ham. Her findes jeres sande ideal. Betragt det, dvæl ved det, indtil den guddommelige lærers Ånd helt fylder jeres sjæl og liv.

Når I ' i et spejl skuer Herrens herlighed', vil I 'forvandles efter det billede.' 2 Kor 3,18. Dette er hemmeligheden ved at få magt over jeres elever, I skal være et spejlbillede af Ham!" (*Uddannelse*, s. 282).

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Hvilke værdier og handlinger vil være betydningsfulde for kristne lærere og elever, som tager tanken om at lære fra den store lærers inkarnation alvorligt?**
- 2. Kristne forældre og lærere har en høj standard at leve op til. De skal genspejle Guds karakter, som den viser sig i Jesus. Hvad bør vi gøre, når vi ikke kan leve op til denne standard?**
- 3. Drøft i klassen spørgsmålet fra torsdagsafsnittet. Hvad lærer Jesu fødsel, liv og død om Guds karakter?**



## 6

# Flere lærdomme fra den store lærer

Ugens vers

**"Jesus sagde til ham: 'Gå bort, din tro har frelst dig.' Og straks kunne han se, og han fulgte med ham på vejen" (Mark 10,52).**

Introduktion

Hvem af os har aldrig følt os skamfulde? Hvem af os har aldrig gjort noget, det gør ondt at tænke på, og som vi ville væmmes ved, hvis andre skulle få kendskab til det? Det er sandsynligt, at vi alle har haft det sådan.

Forestil dig, hvordan Adam og Eva havde det efter at have spist frugt fra det forbudte træ. Eller hvordan Jakob havde det efter at have be- draget sin far til at velsigne ham i stedet for Esau, så han var nødt til at flygte for sin storebrors vrede? Hvordan sov han om natten? Og forestil dig at være kvinden, der blev grebet "på fersk gerning" i hor (Joh 8,4). David oplevede det samme, og Salme 32 er hans gribende udtryk og bekendelse af, hvad han følte.

Det er en af grundene til, at evangeliet er for alle, og Kristi død var for alle. Uanset, hvor forskellige vi er, er der en ting, der forener os: vores generelle syndighed.

Sand uddannelse må derfor handle om at henvise os til den eneste løsning på vores temmelig elendige tilstand. I denne uge skal vi se på vores eneste redning, vores Store Lærer.

Ugens tekster

- 1 Mos 3,1-11
- Rom 5,11-19
- 1 Mos 28,10-17
- Joh 1,1-14
- Matt 15,21-28
- Mark 10,46-52

# I stedet for at gemme sig

1 Mos 3,1-11

**Hvorfor spurgte Gud Adam: "Hvor er du?"**

Typiske genfortællinger af syndefaldet beskriver frugten som et æble. Men det er ikke, hvad teksten siger. Det var ganske enkelt "frugten på det træ, der står midt i haven" (1 Mos 3,3). Det spiller ingen rolle, hvilken slags frugt det var. Det var forbudt at spise af frugten på grund af det, som træet symboliserede, nemlig fristelsen til at skubbe Gud til side og sige: "Jeg kan bestemme over mit eget liv. Jeg kan selv være Gud. Jeg har autoritet over Guds ord."

Og ganske rigtigt. Da slangen fik Adam og Eva til at spise af træets frugt, blev deres liv afsporet. Og da de fornemmede, at Gud var i nærheden, forsøgte de at gemme sig "mellem havens træer" (1 Mos 3,8).

Det virker mærkeligt, at Gud skulle spørge Adam: "Hvor er du?" Gud vidste helt sikkert, hvor han var. Måske stillede Gud spørgsmålet for at hjælpe Adam og Eva til at indse, hvad de var i gang med – at skjule sig – som en følge af det, de havde gjort. Han hjalp dem med andre ord til at se det sørgelige resultat af deres handlinger.

Rom 5,11-19

**Mange gange forbinder Paulus direkte det, Adam gjorde i Edens have, med det, Jesus gjorde på korset. Hvad fortæller det om, hvordan Jesus kom for at rette op på det, Adam gjorde?**

Man kan sige, at frelsesplanen er Guds svar på Adams og Evas svar. De gemte sig for Gud i skam og skyld over deres synd, og Gud kom for at redde dem. Vi har på vores egne måder gjort det samme, og Jesus kom for at redde os. Derfor kan spørgsmålet "Hvor er du?" også stilles til os. Hvor er du i din synd og skyld i forhold til Jesus, og hvad har han gjort for at frelse dig fra det?

Til eftertanke

**Kristen uddannelse har mange konsekvenser. Hvorfor må den altid indebære og understrege den kendsgerning, at vores naturlige tendens er at gemme os for Gud, og pege os hen til Jesus som den eneste løsning? Hvordan viser det sig i den måde, hvorpå vi uddanner os og vores børn?**



## På flugt

1 Mos 28,10-17

**Hvad er denne beretnings sammenhæng, og hvad lærer den os om Guds nåde for dem, som på en måde er på flugt fra deres synder?**

I sin omgang med resten af familien var Jakob med sin mors hjælp havnet i et frygteligt bedrag, og nu måtte han betale for det. Hans bror har svoret en frygtelig hævn, og Jakob er nu på flugt på vej til sin onkel i Haran. Alt er usikkert og skræmmende.

En dag trasker Jakob ind i tusmørket og dernæst ind i mørket. Han befinder sig langt væk fra alting med kun himlen som tag. Han finder en sten til hovedpude, og falder i søvn. Men søvnens tomme bevidstløshed bliver snart brudt. Hans berømte drøm indtræffer, og stigen, som han ser, hviler på jorden og når op til himlen. Og engle går op og ned ad den.

Så hører han en stemme. "Jeg er Herren, din fader Abrahams Gud." Stemmen fortsætter med at gentage løfter, som Jakob kender godt fra sin familiehistorie. Dine efterkommere skal blive mange. Og i dit afkom skal alle jordens slægter velsignes. "Jeg vil være med dig," fortsætter stemmen, "og bevare dig overalt, hvor du går ... Jeg vil ikke svigte dig, men gøre, hvad jeg har lovet dig" (1 Mos 28,15).

Ellen White skrev om, hvordan Paulus mange år senere "ser, hvordan Jakobs stige i synet repræsenterer Kristus, som har skabt forbindelse mellem jord og himmel, mellem dødelige mennesker og den evige Gud. Hans tro bliver styrket og han husker, hvordan patriarker og profeter har sat deres lid til ham, som er hans styrke og trøst, og for hvem han giver sit liv" (*Acts of the Apostles*, s. 512).

Jakob vågner og siger til sig selv: "Herren er i sandhed på dette sted, og jeg vidste det ikke!" (1 Mos 28,16). Det, der skete, er frygtindgydende. Han vil aldrig glemme dette sted, og giver det derfor et navn. Og så sværger han livsvarig troskab mod Gud,

**Hvad kan vi lære fra denne beretning om, hvordan Gud i Kristus, forsøger at nå os på trods af vores synd? Hvorfor må denne kendsgerning stå som central i al kristen uddannelse?**

Til eftertanke

## Rabbi Jesus

Af alle kapitelbegyndelser i Det Nye Testamente er ingen mere kendte end dette: "I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud" (Joh 1,1). Og Johannes 1 leder os videre til det uforglemmelige vers: "Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed" (Joh 1,14).

Joh 1,1-14

**Hvad fortæller disse vers om, hvem Jesus var, og hvad han gjorde? Hvad fortæller det om Jesus som det store eksempel som lærer?**

Den samme Gud, som talte til Adam og Eva i haven og til Jakob i ødemarken, dukker nu op som en person. Det Nye Testamente siger, at Gud blev menneske i Jesus. Gennem Jesus kan vi lære om Guds vilje og Guds veje; for Jesus var Gud.

Johannes 1 fortsætter med at fortælle, hvordan Johannes Døber var en så overbevisende forkynner, at selv de religiøse ledere fra Jerusalem spekulerede på, om han var en helt speciel person. Men han kom for at berede vej for en, der var større end ham selv. En utrolig speciel person var på vej, og Johannes Døber ville ikke være værdig til at løse hans skorem (Joh 1,27).

Den følgende dag så Johannes Jesus og omtalte ham som "Guds lam." På samme dag og den næste sagde han, at Jesus var "Guds søn."

To af Johannes' disciple besluttede sig for selv at følge Jesus. Og da Jesus spurgte dem, hvad de ville, kaldte de ham "Rabbi", som betyder Mester eller lærer (Joh 1,38).

Jesus er altså en rabbi, en lærer. Men der har aldrig været en menneskelig lærer som ham; for han er Gud. Gud kom altså til menneskene som et menneske, og som menneske var han en rabbi, en lærer og mester. Ikke overraskende omtaler Ellen White Jesus som "den store lærer, verden nogensinde har set" (*Signs of the Times*, 10. juni 1886). Denne lærer var trods alt Gud.

Til eftertanke

**I lyset af, hvem Jesus var, hvorfor giver det mening at lære af ham, hvordan man bedst underviser i åndelige sandheder? Hvad kan vi lære af Jesus om, hvorfor ikke kun det, vi siger, er vigtigt i undervisningen, men også det, vi gør?**

## En kvinde svarer igen

Jesus er den store lærer. Guds sande karakter skinner igennem al hans undervisning og hans liv. Derfor er en af beretningerne i evangelierne ret bemærkelsesværdig, fordi den viser, at selv når nogen svarer igen, lytter Jesus.

Matt 15,21-28  
Mark 7,24-30

**Læs beretningen om Jesu møde med en hedensk (eller kanaanæisk) kvinde fra området ved Tyrus og Sidon. Læg mærke til, at mændene i Jesu følge er meget utålmodige over for hende, og at selv Jesus synes at afvise hende. Hvordan opfatter du kvindens dristighed? Hvad lærer denne beretning om, hvordan Jesus selv underviste andre?**

Jesus befandt sig i nærheden af Tyrus og Sidon. Han var kommet ind i et område, hvor der var mange fremmede, og hvor etniske gnidninger florerede. De græsktalende byboere så ned på de jødiske bønder på landet, og de jødiske bønder så ned på byboerne.

Kort forinden havde Herodes, som var en marionetstatholder i Galilæa, Jesu hjemegn, ladet Johannes Døber halshugge. Johannes var en mand, hvis visioner Jesus i høj grad delte, og henrettelsen virkede truende. Jesus stod ansigt til ansigt med farerne ved hans opgave.

Jesus følte presset, og Markus fortæller, at Jesus gik ind i et hus, idet han håbede, at ingen ville lægge mærke til ham (Mark 7,24). Men kvinden fandt ham.

På den tid og det sted måtte en kvinde ikke markere sig. Desuden tilhørte denne kvinde en kultur og etnisk gruppe, som jøderne ikke satte højt. Det var endnu en ulempe for hende. Men kvindens datter var syg. Hun ønskede hjælp, og hun blev ved med at bede om det.

Jesus afviste hende. "Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og give det til de små hunde" sagde han (Matt 15,26). Hans udtalelse kunne have såret hendes følelser.

Men så skete der noget bemærkelsesværdigt. Hun svarede. Hun kendte godt til hunde, i modsætning til jøderne, som ikke ville have dem som kæledyr, og hun sagde: "Jo, Herre, for de små hunde æder da af de smuler, som falder fra deres herres bord" (Matt 15,27).

Hendes bemærkning gør en forskel. Den virker overbevisende. Og Jesus helbreder hendes datter.

**"Det skal ske dig, som du vil" (Matt 15,28). Hvordan opfatter vi Jesu svar? Og hvordan reagerer vi, når tingene ikke går, som vi ønsker det?**

Til eftertanke

## En elev, der fatter det

Jesus og hans efterfølgere var på vej mod Jerusalem. På samme måde, som Herodes havde bekymret sig over Johannes Døber, var myndighederne, deriblandt også Herodes, bekymret over Jesus. Hans efterfølgere indbefattede de fattige og andre udsatte grupper i befolkningen, som desperat håbede på en forandring.

Mere end noget andet ønskede Jesus at give verden håb. Men på dette tidspunkt var han klar over, at de, som havde størst magt og flest privilegier, ville gøre alt, hvad de kunne for at ødelægge hans arbejde. De ønskede ikke, at han skulle lykkes.

Med hensyn til Jesu indre kreds af elever, de tolv disciple, syntes de at være ivrige efter at stå på Jesu side. Men samtidigt udfordrer den store lærer i Mark 8,31-33 sine elever til at se nogle ting, som var vanskelige for dem at se. På mange måder var de stadigvæk åndeligt blinde over det, der virkelig betød noget (se Mark 8,37). Alt dette danner baggrund for Jesu møde med en person, som er i stand til at se.

Mark 10,46-52

**Læs beretningen om helbredelsen af den blinde tigger Bartimæus. Læg mærke til den store barmhjertighed, Jesus viser. Tænk over, hvordan den blinde mands ønske om at se førte til hans beslutning om at følge Jesus på vejen til Jerusalem. Tror du, Markus måske opstiller en kontrast mellem Bartimæus og de andre disciple? Hvordan er denne beretning med til at kaste lys over, hvad det vil sige for dig at reagere positivt på den store lærer?**

Bartimæus havde et ønske om at se krøllerne i et barns hår og hvedeaksets farve i høsten. Men at se indbefatter langt mere end kun at se den fysiske verden. Denne beretning handler med andre ord om at se åndeligt. Det drejer sig for os om at forstå, om at indse, hvad den store lærer virkelig ønsker at sige. Det er en ting at have fysisk syn. Det er vigtigt, og det ved Jesus. Men Jesus ved også, at hvert eneste menneskes dybeste længsel handler om et nyt og bedre liv.

Til eftertanke

**Læs Hebr 5,12-14. Hvad lærer disse vers os om sand uddannelse?**

## Til videre studium

· Ellen White, *Vejen til Kristus*, "En forandret karakter", s. 62-72.

Ellen White skriver i *Vejen til Kristus*, at når vi tilhører Kristus, vil vi "længes efter at afspejle ham og hans ånd, at gøre hans vilje og glæde ham i alle ting" (s. 63). Når vi er sammen med Jesus Kristus bliver det "en fornøjelse at gøre vores pligt" (s. 65). Vend dig nu til Bibelen og se på Matt 5-7. Her finder vi Bjergprædikenen, et af de store sammendrag af det, den store lærer ønskede, at hans elever skulle kende til. Heri åbenbarer Jesus selve grundprincipperne for det rige, han kom for at oprette.

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. På samme måde som Gud henvendte sig til Adam og Eva, og også til Jakob, henvender han sig til os. Han forbinder sig med vores dybeste længsler. Han opfordrer os også, som han gjorde med Bartimæus, til igen at overveje, hvem vi er, og hvor vi er på vej hen. Tænk over, hvordan vi underviser i Bibelen til vores børn og til hinanden. Hvad er forskellen på en overfladisk bibelundervisning og den undervisning, som forandrer menneskers liv?**
- 2. Er spørgsmålet om, hvor du befinder dig på din livsvej et rent personligt spørgsmål, eller kan det være gavnligt at drøfte det med nogen, du har fuld tillid til? Hvordan antyder tanken om, at menigheden er "Kristi legeme" (1 Kor 12,27), at samtaler med andre kan være en måde, hvorved det kan gå op for os, hvad Kristus ønsker, at vi skal vide?**
- 3. Lige så snart Bartimæus kunne se, altså lige så snart han blev helbredt fra sin fysiske – og åndelige blindhed – fulgte han Jesus på vej til Jerusalem (se torsdagsafsnittet). Her fik han hver dag visdom fra den store lærer. Vi må antage, at han ønskede at ligne Kristus, indånde hans ånd og gøre hans vilje. Hvorfor ville nogen synes, det var "en fornøjelse", at følge så høj en norm som den, Jesus opstillede i Bjergprædikenen?**
- 4. Tænk igen over spørgsmålet sidst i torsdagsafsnittet. Hvordan lærer vi at skelne mellem godt og ondt? Hvordan definerer vi, hvad der er godt, og hvad der er ondt? Og hvorfor er den måde, vi anvender kundskaben om den forskel på, måske endnu vigtigere end at kende til forskellen?**



# Tilbedelse i uddannelsen

Ugens vers

**"Vis Herrens navn ære, træd frem for hans ansigt med gaver, kast jer ned for Herren i hans hellige majestæt"** (1 Krøn 16,29).

Introduktion

Tilbedelse er en del af det at være menneske, en del af menneskets natur, selv det syndige menneskes natur. Der er ingen tvivl om, at vi blev skabt som væsener, der i den frihed, Guds har givet os, vil tilbede Herren, fordi vi elsker ham og ved, at han er tilbedelse værdig. En sådan tilbedelse må have været let i den fuldkomne verden før syndefaldet, hvor mennesker kunne kommunikere ansigt til ansigt med Gud i et skaberværk, der ikke var ødelagt af synd, død og ødelæggelse. Det var et skaberværk, som vi, der lever i en syndig verden, har svært ved at forestille os.

I dag er den iboende trang til at tilbede, som alt andet i vores verden, blevet fordrejet og forvrænget af synd. Det betyder blandt andet, at vi som tilbedende skabninger kan tilbede de forkerte ting eller måske ikke tilbeder Herren på den måde, det er meningen, at han skal tilbedes (se fx Mark 7,1-13; Jer 7,4).

Fordi tilbedelse er en central del af den kristne erfaring, må kristen uddannelse indbefatte spørgsmålet om tilbedelse. Det er emnet for denne uges studium.

Ugens tekster

- Dan 3
- Åb 14,6-12
- Sl 78,1-17
- Joh 4,7-26
- 1 Krøn 16,1-36
- Mark 7,1-13

## Alle tilbeder noget

Gud har oprindeligt nedlagt længslen efter at tilbede i os. Men ligesom så meget andet blev denne længsel fordærvet af synd. I begyndelsen var det indlysende, at vi kun skulle tilbede ham, som er tilbedelse værdig, vores Herre og skaber. Men efter syndefaldet var alt forandret.

Det er rigtigt, at alle tilbeder noget eller nogen. Det er med til at forklare, hvorfor mennesker ned igennem historien har tilbedt, og også gør det i dag. I det gamle Egypten tilbad nogle faraonerne; på andre tidspunkter tilbad man i andre lande statuer af fisk, guder med mange hoveder, eller andre såkaldte guder. Nogle tilbad solen, månen og stjernerne.

I dag er de fleste mennesker så sofistikerede, at de ikke bøjer sig ned foran en statue af en frø, men det betyder næppe, at selv verdslige mennesker ikke tilbeder noget. Det kan være penge, magt, sex, sig selv, popstjerner, skuespillere og politikere. Alt det, vi sætter højest, alt det, der får vores største opmærksomhed, alt det, vi lever for, er det, vi tilbeder. Den sekulære forfatter David Foster Wallace giver følgende advarsel: Hvis du tilbeder det forkerte, vil det "flå dig levende".

Dan 3

### Hvad lærer denne beretning os om betydningen af tilbedelse?

De tre jødiske unge mænd tog det andet bud (2 Mos 20,4-6) så alvorligt, som Gud havde ment, det skulle tages. Det er trods alt en del af De Ti Bud, sammen med buddene om ikke at slå ihjel, stjæle osv. Sand tilbedelse er så vigtig, at det bliver et afgørende emne i de sidste dage før Jesu genkomst. Kristen uddannelse må derfor indbefatte hele spørgsmålet om tilbedelse: hvad det er, hvordan vi tilbeder, hvorfor det er vigtigt, og hvem vi skal tilbede.

Til eftertanke

**Læs Åb 14,6-12. Hvad lærer disse vers om, hvor centralt spørgsmålet om tilbedelse kommer til at blive i den sidste krise i verden, før Jesus kommer igen?**



## Fortæl det til børnene

Salmernes Bog kom til at spille en stor rolle i det religiøse liv i det gamle Israel. Salmerne blev reciteret og sunget, ofte akkompagneret af musikinstrumenter som en del af deres tilbedelse, især de offentlige gudstjenester, som i Det Gamle Testamente var kendetegnende for, hvordan man i al almindelighed tilbad. Israel fungerede som et samfund, og som et samfund tilbad de sammen.

Salmerne er grundlæggende digte, sangtekster. *Tehillîm*, det hebraiske ord for Salmerne, betyder lovsange. Når vi synger lovsange til Gud, tilbeder vi Herren.

Sl 78,1-17

**Hvad er hovedbudskabet i disse vers, og hvordan passer det med hele ideen om uddannelse og tilbedelse?**

Budskabet i Salme 78 er ganske præcist. I vers 2 omtaler Asaf, hvordan han vil fremføre "gådetale fra fortiden". Ordet "gåde" betyder her ikke noget uforståeligt, men snarere noget, der er blevet svagt eller fortoner sig, ligesom historien kan blive, når de vigtige begivenheder ligger længere og længere tilbage i forhold til vores egen tid. Pointen er, at uddannelse i Israel også indbefattede oplæring af børnene i beretningerne om, hvordan Gud havde ledt sit udvalgte folk.

Sl 78,6-17

**Hvilke særlige lektier skulle de lære deres børn? Hvad var denne oplærings ultimative mål?**

Til eftertanke

**Blandt de mål, som uddannelse har, ser vi i Salme 78, at børnene skulle lære at stole på Gud og holde hans bud. Hvordan kan en tekst som Åb 14,12 udtrykke den samme tanke for os i dag?**

## I ånd og sandhed

En af de smukkeste beretninger i Det Nye Testamente om, hvordan Jesus hjalp sønderbrudte mennesker, finder vi i beretningen om kvinden ved brønden.

Joh 4,7-26

**Hvad siger Jesus til hende med hensyn til tilbedelse? Hvordan kom de i det hele taget til at tale om tilbedelse?**

Selv om kvinden forsøger at skifte samtaleemne ved at tale om tilbedelse, benyttede Jesus hendes taktik til at give os nogle dybsindige sandheder om tilbedelse, og hvad det indebærer. Det måske vigtigste i vores sammenhæng her er, hvad Jesus sagde i Joh 4,24: "Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed".

Sand tilbedelse af Gud må foregå "i ånd", det vil sige, den må udspringe fra kærlighed til Gud, fra vores erfaring med et personligt kendskab til ham. "Den religion, der kommer fra Gud, er den eneste religion, der kan føre til Gud. For at kunne tjene ham på rette måde må vi fødes af Guds Ånd. Det vil rense hjertet, forny sindet og give os fornyet evne til at kende og elske Gud. Det vil få os til villigt at adlyde alle hans krav. Sådan er sand gudsydelse, frugten af Helligåndens virke i os" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 124).

Vores tilbedelse må samtidigt foregå "i sandhed". Vi må have den rigtige kundskab om Gud, om hvem han er, og hvad han kræver af os. Læresætninger er med andre ord involveret. Det er fx godt for os at vide, at vi tilbeder en Gud, som ikke brænder mennesker i helvede i al evighed.

Vi har her to elementer i tilbedelse: den erfaring, som kommer af at kende og adlyde Gud, og de objektive sandheder, som er åbenbaret for os om Gud. Ånd uden sandhed kan føre til en overfladisk sentimentalitet, som først og fremmest bygger på flygtige følelser. Men sandhed uden ånd kan føre til en livløs formalisme. Vi har derfor brug for begge dele.

Til eftertanke

**Hvordan ville du forsøge at lære nogen at tilbede "i ånd og sandhed"? Er der situationer, hvor nogen har brug for, at der lægges mere vægt på det ene end det andet?**

## Hellighedens skønhed

1 Krøn 16,1-36

**Forestil dig scenen. Opfatter du den som alvorfuld og frygtindgydende eller festlig og fuld af glæde? Hvordan kan det være en kombination af begge dele? Hvad kan vi lære af denne scene om tilbedelse, og hvordan vi skal undervise og selv opleve tilbedelse?**

Tilbedelsen foregik i tabernaklet, hvor Gud i det gamle Israel havde boet, og hvor frelsesplanen var blevet åbenbaret for dem. Centralt i tilbedelse og i uddannelse om tilbedelse står derfor Jesus og frelsesplanen, som blev symbolsk fremstillet i helligdomstjenesten. Hvad Gud ellers har gjort for os, som fortjener tak og tilbedelse, betyder intet uden håbet om evigt liv, som tilbydes os gennem hans offer og stedfortrædende død for os på korset.

Læg også mærke til det "evangelistiske" tema i teksten. Israel skulle lære hele verden om Gud.

1 Krøn 16,29

**"Vis Herrens navn ære, træd frem for hans ansigt med gaver, kast jer ned for Herren i hans hellige majestæt". "Hans hellige majestæt" er i nogle oversættelser "hellighedens skønhed". Hvad kan det betyde?**

Tænk over, hvor grim, ødelæggende og nedværdigende synd er. Tilbedelsen i de hedenske nationer omkring Israel var ond, frygtelig og nedværdigende, langt udoover, hvad vi i dag kan forestille os. I deres tilbedelse indgik blandt andet ofringer af børn. Og der er ingen tvivl om, at disse handlinger afspejlede, hvordan de mennesker var, der udførte dem.

I modsætning hertil skulle Israel være et helligt folk, adskilt fra de onde skikke, der omgav dem. De skulle være hellige i hjerte og sind. Det gav deres tilbedelse mening og skønhed over for Gud. Igen og igen skældte de gammeltestamentlige profeter folket ud, når de tilbad Herren samtidigt med, at de var indblandet i korrupsion, og deres hjerter var langt fra Gud.

## Afgudsdyrkelse i uddannelsen

Det gamle Israel havde været omgivet af meget religiøse mennesker, som var så overgivet til tilbedelse og formildelse af deres guder, at de til og med ville ofre deres egne børn. Det er da en pligtopfyldenhed, der vil noget!

Sand tilbedelse af den sande Gud var derfor vigtig for at beskytte israelitterne mod at blive fanget af den afgudsdyrkelse og falske tilbedelse, der foregik omkring dem. Men på trods af alle advarslerne faldt de for de hedenske skikke i tilbedelsen, som de var blevet så kraftigt advaret imod.

Hvordan er det med os i dag? Hvorfor er det så vigtigt også i vores tilbedelse af den sande Gud at fortælle om alt det, han har gjort for os, især i vores møde med moderne afgudsdyrkelses farer?

Mark 7,1-13

**Hvilke principper finder vi i vers 7-9, som kan anvendes i dag i forbindelse med kristen uddannelse og faren for falsk lære, der overtages fra verden? Hvordan kan de have en negativ indflydelse på den måde, vores tro viser sig i vores liv?**

Mange af de store intellektuelle tanker i verden i dag er baseret på et naturalistisk syn på virkeligheden. Mange af de emner, der studeres i skolen, ses ud fra den synsvinkel, og det betyder ofte, at det, der undervises, vil være i modstrid med Skriften. Vi kan fristes til at overtage tanker og ideer, der er blevet fremsat som teori og omsat i praksis. Vi kan også komme til at forgude filosofers, videnskabsmænds og matematikers geniale sind, som fremfører disse tanker og ideer. Problemet er, at disse ideer ofte er i konflikt med Bibelen. Men fordi de i vore dage læres og opfattes som sandhed, forsøger mange at indbefatte dem i kristen uddannelse. Men den eneste måde, det kan ske på, er ved at gå på kompromis med vores tro. Det fører tit til, at man vender og fordrejer Skriften for at forsøge at få den til at passe med nutidens tanker og ideer.

Til eftertanke

**Tænk over nogle af de populære tanker og ideer, som er i strid med Bibelen. Hvordan kan vi som en kirke beskytte os selv mod at indlemme dem i vores eget uddannelsessystem?**

## Til videre studium

"Hjertet er det mest bedrageriske af alt, det er uheldeligt. Mange, som bekender sig til at være religiøse, er ikke villige til grundigt at undersøge sig selv for at se, om de er i troen, og det er en skræmmende kendsgerning, at mange sætter deres lid til et falsk håb. Nogle stoler på en gammel erfaring, som de havde mange år tidligere. Men når de oplever denne alvorlige tid, hvor hjertet skal granskes, og hvor alle bør have en daglig erfaring, har de intet at fortælle om. Det virker, som om de tror, at en trosbekendelse kan frelse dem. Når de synder, som Gud hader, bliver undertrykt, vil Jesus komme ind og holde måltid med dig og du med ham. Du vil hente guddommelig styrke hos Jesus, og du vil modnes i ham, blive i stand til med hellig sejrsglæde at sige: Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus. Det ville have æret Gud mere, hvis lunkne mennesker, som bekender sig til at være religiøse, aldrig havde udtalt hans navn. De er en vedvarende byrde for dem, der ønsker at være Jesu trofaste efterfølgere. De er en snublesten for ikke-troende, og onde engle fryder sig over dem og håner Guds engle over deres uhæderlige veje. Sådanne mennesker er en forbandelse for sagen både herhjemme og andre steder. De ærer Gud med læberne, men deres hjerte er langt borte fra ham." (Ellen White, *Spiritual Gifts*, 2. bd, s. 227).

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. I Mark 7,1-13 så vi, at det grundlæggende problem med falsk tilbedelse drejer sig om motiverne, om hjertets holdning. Gud anerkender ikke en tilbedelse, der ikke kommer fra hjertet, ligegyldigt hvad vores læber siger. Hvad kan bedst åbne vores øjne og hjerte, så vi virkelig kommer til at elske Gud?**
- 2. Tænk nøjere over tanken om at tilbede Gud "i ånd og sandhed". Er det muligt at gøre det ene og ikke det andet? Kræver sand tilbedelse begge dele? Hvorfor?**
- 3. Sand tilbedelse må komme fra hjertet, men hvad betyder det? Er vi nødt til at vente, til vi har en fuldkommen forbindelse med Herren, og til vores liv er fuldkomment, før vi kan tilbede Gud? Hvordan kan tilbedelse, sand tilbedelse, hjælpe os, så vores hjerte får den rette forbindelse med Gud?**



# Uddannelse og frelse

Ugens vers

**"Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed" (2 Tim 3,16).**

Introduktion

Bibelen fortæller en lang historie om Gud og hans folk. Nogle gange ses den som en kærlighedshistorie, der er gået galt, i hvert fald for en tid. Eller den kan ses som en historie om en far og hans oprørske børn, som langt om længe kommer til sig selv.

Men i denne uges studium vil vi i Bibelens historie se et andet tema, nemlig forholdet mellem lærer og elever. Studenterne bliver ved med ikke at bestå deres prøver; men tålmodigt forklarer læreren deres pensum igen og igen, indtil i det mindste nogle af dem endeligt forstår det.

Bibelens historie er ikke så forskellig fra vores egne historier. Men der er én undtagelse. Historien om Gud og hans folk er sikker på at ende godt og nå sit mål. Guddommelig nåde mod Guds folk sørger for det resultat. Menneskenes ansvar i dette forhold er ofte blevet misforstået og til og med frygtet af mange, der har betragtet det som besværligt. Men faktisk er Bibelens historie i bund og grund en invitation til at kende Gud og forstå hans vilje. At lære Gud at kende er faktisk vores bedste reaktion på hans nåde. Vi kan ikke fortjene hans nåde; men vi kan lære den at kende. Og hvori består egentlig kristen uddannelse, hvis ikke det er for grundlæggende at lære os om Guds nåde?

Ugens tekster

- 1 Mos 1,26-27
- Es 11,1-9
- 2 Tim 3,14-17
- 1 Kong 4,29-34
- Joh 14,17
- 1 Kor 2,1-16

# I Guds billede

1 Mos 1,26-27;  
5,1.3

**Hvad lærer disse tekster os om, hvordan Gud til at begynde med skabte menneskene, og hvad der skete med dem efter syndefaldet?**

Udtrykket "i Guds billede" har fascineret bibelfortolkere i århundreder. Hvad er dette billede, som de første mennesker blev skabt i? Betyder det fx, at Gud så sig i et spejl, og dannede sin nye skabning, så det så ud som ham? Eller betyder det, at menneskene ligner Gud mere, end nogen anden form for liv gør? Eller henviser det til en åndelig og intellektuel lighed og overensstemmelse mellem Skaberen og hans menneskelige skabninger? Skriften giver ikke nogen tydelig forklaring på dette udtryk, selv om forskere har forsøgt at udtrække mange fortolkninger fra Skriften af, hvad det kan betyde. Hvad vi kan se, er, at dette billede er blevet ændret efter syndefaldet, og derfor skriver Ellen White, at formålet med uddannelse er at genoprette dets skabers billede i mennesket (*Uddannelse*, s. 14-16).

**Hvordan kan uddannelse nå et så exceptionelt mål?**

Vi må huske på, at Gud skabte os til at have et forhold til ham, lidt ligesom forældre har med deres børn. Han skabte os i sit billede, ligesom menneskeforældre har børn i deres billede (1 Mos 5,1), så han kan opdrage os til at blive sine børn og tilhøre hans familie. Han kan kommunikere med os og skabe et varigt forhold til os. Guds billede drejer sig derfor mere om det mentale, hvor to væsener, det ene guddommeligt, det andet menneskeligt, kan kommunikere med hinanden. Det er, hvad der sker i uddannelse, først i hjemmet mellem forældre og børn, senere i skolen, hvor lærerne overtager opgaven. Det er tydeligt, at denne uddannelsesproces var Guds hensigt, da han skabte os. I modsætning til mange andre livsformer blev vi skabt i hans billede, og han kan derfor undervise os, og vi kan lære af ham, indtil hans billede og tankegang genspejles i os.

Til eftertanke

**Frelsens historie er en historie om uddannelse fra skabelsen til inkarnationen og fra inkarnationen til genskabelsen. Gud er læreren, og himlen er en skole i al evighed (se Ellen White, *Uddannelse*, s. 301). Hvilken betydning har denne tanke for vores forpligtelse til at give en kristen uddannelse i hjemmet, i menigheden, i skolen, på universitetet og hele livet igennem?**



## Jesus som lærer

Bibelen benytter mange udtryk for at beskrive Jesus. Han er Guds søn, Messias, Menneskesønnen, Frelseren, Forløseren, Herren, Guds lam, for blot at nævne nogle få. Men for de mennesker, som kendte ham bedst i de tre og et halvt år med offentligt arbejde i Judæa og Galilæa, var han en lærer. De kaldte ham "Mester" eller "Rabbi". Begge titler betyder det samme, nemlig lærer.

Lærergerningen og undervisning må altså have været en særlig passende måde for ham at udføre sin offentlige gerning. Desuden var det forudsagt af Esajas, der ofte kaldes for "evangelieprofeten".

Es 11,1-9

### Hvad siger det om Jesu lærerrolle?

En af de mest forbløffende messiasprofetier i Skriften finder vi i Esajas 11. Vers 1-3 beskriver den kommende Messias med undervisningsudtryk. Han bringer kundskab, råd, visdom og indsigt. Hele afsnittet afsluttes med dette exceptionelle løfte: "Landet er fyldt med kundskab om Herren, som vandet dækker havets bund" (Es 11,9). Måske var det denne form for undervisning i Skriften, som inspirerede Ellen White til i sin bog om uddannelse at skrive, at det at uddanne og at frelse er ét (se *Uddannelse*, s. 30).

Joh 3,1-3

Nikodemus tiltalte Jesus som en rabbi. På grund af de tegn, Jesus udførte, altså hans mirakler og indsigt i meningen med tilværelsen anerkendte Nikodemus, at Jesu undervisningsevner kom fra Gud. Jesus svarede Nikodemus med at sige, at han måtte fødes på ny for at kunne se Guds rige. Det er en Guds gave at undervise. Den er befyndiget af Gud; Jesus benyttede den i sin gerning, og de, der blev undervist, anerkendte, at han havde guddommelig autoritet.

Til eftertanke

**Profetien fortæller, at hele verden vil blive fyldt med kundskab om Herren. Hvad er vores rolle i opfyldelse af denne profeti?**

## Moses og profeterne

2 Tim 3,14-17

**Hvad fortæller disse vers om Bibelens rolle i kristen uddannelse?**

Indholdet i den første del af Bibelen, *toraen*, bliver nogle gange omtalt som "Loven", til dels fordi, disse bøger indeholder mange love. Men *tora* betyder egentlig "undervisning" eller "belæring". Der er en helt anden opfattelse af "lov" i Bibelen, end mange tror. De fleste tænker på regler og bestemmelser, som vi skal følge for at blive accepteret af Gud. Men sådan er det ikke. Lovens hensigt er at være undervisningsmateriale, der handler om, hvordan vi vellykket og trygt skal leve livet i det pagtsforhold med Gud, som var hans hensigt, da han skabte os.

De næste to dele af den hebraiske bibel, *profeterne*, beskriver i de tidlige profeter og de historiske bøger, hvor godt Guds folk mestrede dette uddannelsesmateriale og levede efter det. De senere profeter beskriver, hvad de burde have lært fra deres uddannelsesmateriale. Den resterende del af Det Gamle Testamente, som kaldes *skrifterne*, er fyldt med eksempler på gode og mindre gode lærere og elever og deres uddannelseserfaringer. Eksempler på succes i uddannelsen i disse bøger vil bl.a. være Ester, Ruth, Daniel og Job. Blandt nederlægene kan vi finde Jobs venner. Salmernes Bog er selvfølgelig en salmebog, men selv der finder vi mindst tre uddannelsessalmer: Salme 1, Salme 37 og Salme 73.

Evangelierne er fulde af materiale, der er tænkt til brug i undervisning. Det gælder især Jesu lignelser. Mange af Paulus' breve begynder med en stærk forkyndelse af evangeliet, men ender med uddannelsesmateriale og praktiske lærdomme for den kristnes hverdag. Åbenbaringsens Bog er også fuld af uddannelsesmateriale. For eksempel er afsløringen af Kristi menigheds fremtid gemt i en bogrulle, som kun Guds Lam, Jesus, den store lærer, kan åbne (Åb 5,1-5).

Til eftertanke

**Nogle vil hævde, at ikke alt det undervisningsmateriale, vi finder i de fem Mosebøger, gælder for os i dag, og det er rigtigt. 5 Mos 17,14-20, som er instruktioner om konger, har nogle meget specifikke instrukser om udvælgelsen af dem, der skal være konger. I dag udnævner vi selvfølgelig ikke konger i kirken. Hvordan skal vi afgøre, hvad den rette anvendelse i vores tid er af alt dette undervisningsmateriale i Skriften?**

## Vise mænd og kvinder

Ord for skole, studier og uddannelse forstås let i vores tid, men de er ikke almindelige i Bibelen. Der finder vi ét ord, visdom, som er meget mere almindeligt. For eksempel omtaler Det Gamle Testamente vise/kloge mænd og kvinder (2 Sam 14,2; Ordsp 16,23).

1 Kong 4,29-34

### Hvad lærer denne tekst os om betydningen af visdom?

Kong Salomo bliver fremholdt som en meget vis mand, der talte om dyre- og planteliv og udtalte ordsprog med stor visdom. Det vil sige, han var en veluddannet mand (1 Kong 4,29-34). Ordsprogsbogen og Prædikerens Bog indeholder vise lærdomme om mange forskellige emner, som tilskrives både Salomo og andre vise lærere i oldtiden (Ordsp 1,1; 25,1; 30,1; 31,1).

I Bibelen svarer visdom meget til uddannelse i dag. Vi lærer visdom fra forældre og lærere, især mens vi er unge (Præd 12,1); men et menneske kan tilegne sig visdom hele livet. Visdom har ofte en praktisk side. Vi skal fx lære fra myrerne, som skaffer sig føde om sommeren og samler forråd ved høsttid for at have nok til vinteren (Ordsp 6,6-8).

Men visdom er ikke kun praktisk. Den har også en teoretisk side; for den begynder med tro på Gud, og følger visse grundlæggende principper (Ordsp 1,7). Visdom hjælper os til at leve ansvarligt og til gavn for andre. Den hjælper også med at beskytte os mod uheld. Og ligesom uddannelse i dag besvarer visdom ikke alle spørgsmål, men gør os i stand til at være tilfredse med det, vi ved, mens vi bliver ved med at søge efter det, der endnu er ukendt. Det er et godt startsted for at lære Gud at kende og stole på hans nåde. Ifølge Jer 18,18 er den vise lærers rolle på linje med præstens og profetens rolle. Alle tre bringer budskaber fra Gud til hans folk enten som undervisning i loven, rådgivning eller særlige budskaber fra Gud.

Til eftertanke

**Hvordan kan vi lære visdom og give den videre til de kommende generationer? Hvorfor er det vigtigt for os som et folk at gøre det?**

## Uddannelse i den første kristne kirke

Et af de bemærkelsesværdige uddannelsesprincipper i Skriften finder vi, da Jesus, den store lærer, forbereder sig på at forlade sine elever eller disciple. De havde været sammen med ham i tre og et halvt år, som ca. svarer til en gymnasieuddannelse. Efter en endt undervisningsperiode forventes eleven ofte, afhængigt af niveauet, at kunne stå på egne ben.

Men Jesus vidste bedre, så han sørgede for, at hans efterfølgere fik en fortsat og kontinuerlig uddannelse under Helligåndens oplæring. Andre steder omtales denne lærer eller vejleder som Trøsteren eller Talsmanden (*parakletos* på græsk), som permanent vil blive givet til Jesu efterfølgere (Joh 14,16-17). Han omtales som Sandhedens Ånd. Selv om Helligånden ikke omtales som en lærer, er hans arbejde i allerhøjeste grad uddannelsesmæssig, især når det handler om at søge og finde sandheden.

1 Kor 2,1-16

### Hvad siger Paulus, som har så stor betydning i uddannelses-sammenhæng?

Paulus begynder med at minde menigheden i Korinth om, at da han først kom til dem, talte han ikke om andet end Jesus Kristus og hans korsfæstelse (1 Kor 2,2), ikke med fremragende talekunst eller visdom, kun ved forkyndelsen af evangeliet. Men det var ikke alt (1 Kor 2,6); for når disse kristne var modnet, ville apostlen komme tilbage og lære dem visdom, kaldt "Guds dybder", dvs. den visdom, som Gud havde holdt hemmelig fra før tidernes begyndelse (1 Kor 2,7.10). Alt vil blive studeret under Helligåndens ledelse, når han samarbejder med den, der studerer.

Hvor dybtgående vil det studium være, og hvor meget lærdom vil blive åbenbart for dem, der ledes af Helligånden? Kapitlet afsluttes med et citat fra profeten Esajas: "Hvem kan retlede Herrens ånd, hvem kan være hans rådgiver og belære ham?" (Es 40,13). Profeten, som talte til almindelige mennesker på sin tid, ville sige, at det kan ingen. Men Paulus korrigerer den opfattelse ved at tilføje: "Men vi har Kristi tanker", hvormed han mener, at de kristne, som er fyldt af Ånden, har adgang selv til Guds sind og dermed til al den lærdom og forståelse (1 Kor 2,10-13), som er nødvendig for at kende retfærdighedens vej.

## Til videre studium

Matt 28,18-20

Missionsbefalingen satte gang i en bemærkelsesværdig religiøs bevægelse i hele verden. Nogle få apostle eller missionærer (de to ord betyder det samme: "de, som er sendt") gik ud til hele verden, og samlede elever, gjorde dem til disciple, kaldte dem til at tro på Jesus, døbte dem og blev ved med at lære dem alt det, Jesus havde befalet dem. Billedet viser os nyomvendte kristne fra hele verden, som repræsenterer forskellige kulturer og taler forskellige sprog, komme op af dåbens vand for straks at begynde deres uddannelse. Det er ikke overraskende; for de havde stadigvæk meget at lære.

Grunden til, at kristne altid lærer nyt, er ikke kun en intellektuel nysgerrighed eller en iver for at mestre kundskab. Det skyldes snarere, at det kristne liv og den kristne tro gennemsyrrer hver eneste del af deres hverdag. Der er så meget at lære. Og derfor indeholder brevene i Det Nye Testamente både forkyndelsen om Jesus og oplæring i alt det, de kristne har brug for at lære. For forkyndelsen bruges nogle gange det nytestamentlige ord *kerygma*, for lærdommen det nytestamentlige ord *didache*. Et godt eksempel på forkyndelsen finder vi i 1 Kor 2,2, mens uddannelsen begynder i 1 Kor 4 og fortsætter med jævne mellemrum i resten af brevet. Hvad er det, som de kristne har brug for at lære?

Arbejde, hvile, sociale forhold, samfundsforhold, menighed og tilbedelse, økonomi, menneskekærlighed, forhold til myndighederne, rådgivning, familieforhold, ægteskabsforhold, børneopdragelse, mad og madlavning, klæder, selv det at blive gammel og forberede sig på livets afslutning, både vores personlige liv og livet i denne verden. At være kristen betyder at lære noget om alt dette og meget mere. Forståelse for disse ting kommer ikke naturligt, det skal læres.

Spørgsmål til drøftelse

1. **Hvor vigtig er uddannelsesarbejdet for kirkens mission?**
2. **Hvad mente Ellen White, da hun skrev: "Himmelen er en skole"** (*Uddannelse*, s. 301).
3. **Læs 1 Kor 2,1-16. Se på, hvad Paulus fortæller os om, hvad Gud åbenbarer for os gennem inspiration. Tænk over hans påstand om, at denne verdens herskere og visdom vil forgå.**



## 9

# Menigheden og uddannelse

## Ugens vers

**"Vi søgte heller ikke anerkendelse hos mennesker, hverken hos jer eller andre, og det skønt vi som Kristi apostle havde ret til at ligge jer til byrde. Tværtimod færdedes vi med venlighed blandt jer. Som en mor tager sig af sine børn, sådan ville vi af ømhed for jer gerne give jer ikke blot Guds evangelium, men også vort liv. For vi var kommet til at holde af jer" (1 Thess 2,6-8).**

## Introduktion

Bibelen viser os, at lige fra de første tider, når de trofaste mødtes for at tilbede Gud enten i synagoger, hjem eller kirker, var det mennesker, som gennem deres studium af Skriften og deres tilbedelse længtes efter at kende Gud og forstå hans vilje med deres liv. Bibelen åbenbarer også gentagne gange, at menigheden er et sted, hvor alvorlig og relevant drøftelse bør finde sted, og hvor mennesker kan vokse i deres kundskab om Gud og hans vilje med deres liv.

Nogle gange er vi bange for at stille spørgsmål. Men vi ser i Bibelen, at spørgsmål ofte bruges til at give mennesker en dybere forståelse af Gud. På lignende måde bruges beretninger i hele Bibelen til at skabe mulighed for mennesker til at genoverveje deres overgivelse. Jesus fokuserede især på denne type undervisning af sine disciple og efterfølgere.

Hvis menigheden skal være et uddannelsessted, må den give plads til, at sand dialog kan finde sted. Ligesom vi i skolen fik at vide, at "der findes ingen dumme spørgsmål," må vi i menighedsregi sørge for, at der er trygge omgivelser, hvor vi alle kan vokse i nåde og forståelse af Gud og hans plan med vores liv.

## Ugens tekster

- Luk 10,30-37
- Matt 5,14-16
- Luk 4,18-23
- Jer 29,13
- Matt 7,7
- 1 Thess 2,6-8

## Sand kristen uddannelse

Der fortælles en historie om en rabbiner, som kiggede ind i de unge mænds søvnige øjne. Han spurgte dem: "Elever, hvordan kan man vide, hvornår natten er forbi, og dagen er begyndt?"

Fleere af eleverne rakte tøvende hånden i vejret. "Rabbi," spurgte en af dem. "Er det, når man kan se forskel på et figentræ og et oliventræ?"

"Nej."

En anden spurgte: "Rabbi, er det, når man kan se forskel på et får og en ged?"

Efter at have lyttet til mange svar sagde rabbineren: "Elever, man ved, at natten er forbi, og dagen er begyndt, når man ser på et ansigt, man aldrig før har set, og opdager, at den fremmede er en bror eller søster. Indtil det sker, er det stadigvæk nat, uanset hvor klart dagslyset måtte være."

Luk 10,30-37

**Hvad var Jesu pointe med denne historie? Og hvad fortæller det os om, hvad der bør indgå i al sand kristen uddannelse?**

Som syvendedags adventister er vi blevet velsignet med en overflod af læremæssigt lys og sandhed, som det meste af den kristne verden stadigvæk ikke forstår (de dodes tilstand, sabbatten, 1844 og dommen, den store strid, for blot at nævne nogle få). Men til trods for, hvor vigtige disse sandheder er, gavner de os intet, hvis vi ikke er venlige over for andre mennesker. Hvis vi har fordomme mod andre, og hvis vi lader de kulturelle og sociale fordomme i vores omgivelser få os til at behandle andre, som om de er mindre værd, gavner det os intet.

Sand kristen uddannelse må i det mindste få os til at blive hævet over sådanne menneskelige svagheder og ondskab og i stedet se mennesker, som Kristus ser dem: mennesker, han døde for, mennesker, hvis synder han bar på korset, mennesker, som han betalte en uendelig stor pris for. Hvis vi ophøjer korset, som vi skal, vil vi se værdien i hvert eneste menneske og ideelt set behandle dem, som de virkelig fortjener i lyset af den værdi, Gud har givet dem. Kristen uddannelse må indbefatte denne undervisning, ellers er den ikke værd at kaldes "kristen".

Til eftertanke

**Hvilke fordomme opretholder din kultur og dine omgivelser enten umærkeligt eller åbenlyst, som vi som kristne må hæve os over?**



## Kaldet til at leve som lys

Overalt i vores verden ser det ud til, at vores planet vender op ned på det hele, og udskifter lys med mørke. Men vi møder også mørket tæt på, når vi tænker over vores egen erfaring i vores vanskelige og udfordrende verden. Vi møder også de rædsler, som dette liv medfører, når vi kæmper med sygdom, tabet af vores kære, familier, der opløses gennem adskillelse og skilsmisse, og når vi forsøger at finde mening i mange af de onde ting, der sker i vores samfund og kultur.

Men midt i denne scene med moralsk forfald og åndeligt mørke, midt i denne ydre og indre larm, hører vi Jesu ord til hver eneste af os: "I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules. Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men i en stage, så det lyser for alle i huset. Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene" (Matt 5,14-16).

### **Hvad lærer disse vers os om, hvordan vi som kristne skal leve, og hvordan det, vi gør, har indflydelse på, hvordan andre opfatter Gud?**

Hvordan opfattede tilhørerne Jesu ord den dag under Galilæas varme sol? De, som hørte ham, vidste alt om lys og mørke. De havde i hvert fald stor frygt for mørket. De levede under romersk besættelse i et militariseret samfund, som på trods af manglen på telefon og computer og internet ikke var meget anderledes end vores egen, og som på nogle måder var endnu mere skræmmende.

Romerne var allevegne og mindede folkene på bjergskråningen om, at de, som insisterede på at skabe vanskeligheder, hurtigt ville være på vej til torturkamrene og den nøgne død på et romersk kors. Alligevel giver Jesus dem her et kald om at være lys. At være barmhjertige. At være rene af hjertet. At stifte fred. Kristen uddannelse må indbefatte, at vi lærer vores elever at være lys i verden, at blive i stand til at vælge og tage beslutninger, som vil åbenbare Gud og hans godhed for andre.

### **Hvordan kan vi lede andre til Gud og hans godhed?**

Til eftertanke

## At leve som disciple

Hvis menigheden tager sin opgave med kristen uddannelse alvorligt, er det vigtigt, at vi begynder med Jesus. Jesus kaldte disciple. Han oplærte dem i mission ved at vandre sammen med dem. Jesus skabte muligheder for dem til at blive involveret i andre menneskers liv, så de kunne tage sig af dem og elske dem. Dagligt udfordrede Jesus dem med sin vision om, hvordan denne verden kunne blive, når mennesker begyndte at behandle hinanden som brødre og søstre.

Luk 4,18-23

### Hvilket budskab har Jesus til alle sine efterfølgere?

I tre år så disciplene Jesus, deres lærer, i praksis leve efter Guds riges idealer, de idealer, som han bekendtgjorde i sin første prædiken i synagogen i Nazaret. Tilgivelse, nåde og kærlighed gik hånd i hånd med ensomhed, overgivelse og vanskeligheder. Hvis der var en lektie at lære, var det, at discipelskab ikke er noget, vi kan betragte med ligegyldighed. Man er ikke discipel kun for en dag. Man er det hele livet.

"Det hverv, Frelseren pålagde disciplene, omfattede alle de troende. Det omfatter alle, der tror på Kristus, til tidernes ende. Det er en skæbnsvanger misforståelse, at arbejdet med at frelse mennesker alene afhænger af den ordinerede prædikant. Enhver, der tager imod livet i Kristus, er indviet til at arbejde for sine medmenneskers frelse. Til dette arbejde blev menigheden etableret, og alle, der påtager sig dens hellige løfter, er dermed forpligtet til at arbejde for Kristus" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 597).

Som Jesu disciple i dag må vi sikre os, at Jesus altid er i centrum både i vores samvær med hinanden og i vores tilbedelse. Det er godt at huske, at det var Jesus, som indstiftede discipelskab. Selv om rabbinerne på Jesu tid fik tilhængere, var det Jesus, som kaldte mænd og kvinder til at følge ham. Rabbinerne kunne ikke forestille sig et så radikalt kald, der påstod, at det at være sammen med Jesus var vigtigere end alle deres løb.

Som Jesu disciple har vi ikke alene respekt for alle mennesker, men vi vil også arbejde på at sørge for et sådant sted, hvor alle mennesker kan vokse og udvikles.

Sand kristen uddannelse må derfor indbefatte denne fornemmelse af mission, af hensigt. Den må ikke kun være en uddannelse med det formål at tjene til livets ophold, men en uddannelse til i vores egen sfære at udføre det, Jesus kalder os til: at følge i hans fodspor med at hjælpe mennesker i nød og dele evangeliets gode nyhed med dem.

## Søg sandhed

Fysikeren Albert Einstein skrev: "Det vigtigste er ikke at holde op med at stille spørgsmål. Nysgerrighed har sit eget formål i tilværelsen. Man kan ikke lade være med at nære ærefrygt, når man tænker over mysterierne i evighed, liv og virkelighedens fantastiske opbygning. Det er nok kun at forsøge at fatte en lille smule af dette mysterium hver dag. Mist aldrig en hellig nysgerrighed."

Det er sandt, at vi lever i en verden fuld af mysterier. Moderne videnskab har vist os, hvilken ufattelig kompleksitet, der findes på så godt som hvert eneste niveau af tilværelsen. Og hvis det er tilfældet for det fysiske, hvor meget mere så ikke for det åndelige?

### Hvad lærer følgende tekster os om at søge efter sandhed, efter svar?

- Jer 29,13
- ApG 17,26-27
- Joh 16,13
- Matt 7,7
- Sl 25,5
- Joh 17,17

Bibelen er fuld af beretninger om nysgerrige mennesker, som ligner os. Mænd og kvinder, som har spørgsmål, frygt, håb og glæde. Mennesker, som på deres egen måde leder efter sandhed, og ønsker at finde svar på livets vanskeligste spørgsmål.

"Han har gjort alting godt og rigtigt til rette tid; han har også lagt menneskene verdens gang på sinde, dog uden at de kan finde ud af noget som helst af, hvad Gud gør" (Præd 3,11). Hvad mener Salomo? Nogle oversættelser siger "evigheden" eller "alle tider" i stedet for verdens gang. Ifølge dette vers har Gud altså nedlagt i menneskene en opfattelse af fortid og fremtid, ja selv evigheden. Det vil sige, at vi som mennesker er i stand til at tænke over det, der omtales som livets "store spørgsmål" og vores eksistens i al almindelighed.

Og her spiller Skriften selvfølgelig den centrale rolle. Hvem er vi? Hvorfor er vi her? Hvordan skal vi leve? Hvad sker der, når vi dør? Hvorfor er der ondskab og lidelse? Disse spørgsmål er blevet stillet af sandhedssøgere lige fra verdenshistoriens begyndelse. Det er et stort privilegium og ansvar at kunne hjælpe sådanne sandhedssøgere med at finde nogle af svarene her og nu. Hvori består kristen uddannelse, hvis ikke det er at lede mennesker til at finde svar på disse spørgsmål i Guds ord?

### Hvorfor må Skriften spille så stor rolle, når det handler om at finde svar på livets store spørgsmål?

Til eftertanke

## Del dit liv med andre

1 Thess 2,6-8

**Hvad siger Paulus her, som vi kan og bør efterleve i vores skoler og menigheder?**

Vi lever i en verden, hvor fællesskab i samfundet nedbrydes, og hvor den bibelske opfattelse af menighed aldrig tidligere har været mere meningsfyldt. Matt 18,20 minder os om, at "Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem". Det Nye Testaments vision om, hvad menighed og samfund er, opstod først og fremmest i de troendes hjem. Her mødtes de troende i små grupper og bad, sang, fejrede nadver, lærte og delte Jesu ord med hinanden.

Disse gudstjenestegrupper blev også de første menighedsskoler, hvor nye medlemmer blev oplært i Bibelen og det nye liv i Jesus Kristus. Paulus' skrifter, som fx Rom 12,2: "Og tilpas jer ikke denne verden, men lad jer forvandle, ved at sindet fornyes", antyder, at menigheden betragtede dette uddannelsesarbejde som yderst vigtigt.

Disse første troende opdagede, at det er i samvær med andre, at evangeliet bedst kan omsættes i praksis. Når vi er sammen med andre, kan vi synge bedre, bede mere inderligt og vise større omsorg og medlidenhed. Når vi hører andre tale om Guds godhed, fornemmer vi også, hvor god han har været mod os. Når vi hører om hindandens kampe og vanskeligheder, fornemmer vi også Guds hjælp og omsorg i vores eget liv, og vi oplever et fornyet ønske om at være et redskab for hans nåde og helbredelse.

I sit brev til Thessalonikerne, som vores bibeltekst for i dag er hentet fra, forsikrer Paulus os om, at Guds evangelium indbefatter det hele: korsets kraft, Herrens opstandelse, løftet om Jesu genkomst. Der er ganske enkelt ingen bedre nyhed i hele verden, og Paulus tilbragte sit liv overgivet til udfordringen om først og fremmest at dele historien om Jesus med den største ærlighed og overgivelse.

Paulus siger også, at evangeliets budskab bedst forstås og bedst erfares, når vi deler vores liv med andre. Vi må aldrig glemme, at mennesker holder nøje øje med os for at se, om vores liv stemmer overens med Bibelens budskab om nåde.

Til eftertanke

**Tænk nøje over, hvordan du lever. Spørg dig selv: "Hvilken slags vidne er jeg over for de mennesker, jeg møder?"**

## Til videre studium

"Kristus skuffede dem i deres håb om verdslig storhed. I bjergprædikenen søgte han at nedbryde det, som var blevet forårsaget af falsk lære, og at give sine tilhørere den rigtige forestilling om hans rige og om hans egen karakter. Men han angreb ikke direkte folkets vildfarelser. Han så, hvor elendig verden var på grund af synden, og gav dem alligevel ikke en levende fremstilling af deres elendighed. Han lærte dem om noget uendeligt meget bedre, end de havde kendt. Uden at bestride deres forestillinger om Guds rige fortalte han dem om betingelserne for at komme derind, idet han overlod dem selv at drage deres konklusioner om, hvad det var. De sandheder han forkyndte, er ikke mindre betydningsfulde for os end for de skarer, som fulgte ham. Vi trænger ikke mindre end dem til at lære de grundprincipper, der gælder for Guds rige" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 210).

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Robert Louis Stevenson blev født i Edinburgh i Skotland i 1850. Stevenson fortæller, hvordan han en aften, mens hans barnepige var ved at gøre ham klar til at gå i seng, sneg sig hen til vinduet og så et fængslende syn. Det var lygtetænderen, som gik fra den ene gaslampe til den anden. I sin barnlige glæde kaldte han på sin barnepige og sagde: "Se manden; han stikker huller i mørket!" Hvilken rolle har Gud givet dig med at bringe lys og kærlighed til dine omgivelser? Hvis du ikke er sikker på det, kan du tale med nogle fra menigheden om, hvad I kan gøre sammen.**
- 2. Hvis menigheden skal samarbejde med Gud om at nå ud til verden, må vi tage Jesu ord og gerning til os. Gud kom til os og blev menneske, levede i vores verden, kæmpede, lo og græd sammen med os. Dette viser os, at vi er kaldet til at tage os af mennesker omkring os. Hvordan vil du gøre det? Kan du være med til at engagere de unge i menigheden til at tage del?**
- 3. Tænk over vores ansvar for at dele de fantastiske nyheder, vi har fået. Hvordan kan din menighed spille en nøglerolle i at under vise andre om de sandheder, vi har fået? Hvordan kan menigheden være et trygt rum, hvor vi kan drøfte disse sandheder med dem, der stiller spørgsmål?**
- 4. Hvilke kulturelle fordomme møder I, der hvor I bor? Hvordan kan menigheden hæve sig over disse fordomme og lære andre at gøre det samme?**



# Uddannelse i humanistiske fag

Ugens vers

**"Himlen fortæller om Guds herlighed, hvælvingen beretter om hans hænders værk" (Sl 19,2).**

Introduktion

Uddannelse indbefatter, hvad man kalder humanistiske fag. Men hvad indebærer det, når vi underviser i disse fag ud fra et bibelsk synspunkt? Tilbyder vi kun nogle udvalgte bibelvers, som kan knyttes til en bestemt side ved fx moderne medicin eller kunsthistorie? Ved at gøre det kan vi forbinde vores praktiske undervisning med Guds fantastiske skaberkraft og vores komplekse verden. Men at inkludere bibeltekster i vores lærebøger er kun en lille del af sand uddannelse, den uddannelse, som fører til frelse og genløsning.

Hvis en sådan uddannelse virkelig skal fungere, må Guds ord påvirke alle fag lige fra humanistiske fag til molekylær biologi. Ellers kan vi miste Guds storhed af syne, hans suverænitæt som skaber og opretholder af vores verden. Når vi lærer at se, hvordan Gud ser sit skaberværk som sammenhængende og med formål, forstå vi bedre, hvordan visse discipliner kan og bør undervises.

I denne uge skal vi se på nogle af de principper, der gælder for at undervise i humanistiske fag ud fra en kristen synsvinkel og et kristent verdenssyn.

Ugens tekster

- Rom 1,18-21
- Sl 19,1-7; 96,9
- 1 Mos 3,6
- 1 Tim 6
- Ordsp 1
- Job 38

## Herren alene

Der findes beviser for den levende Gud i hele hans skaberværk. Når vi tænker over, hvorfor Gud skabte denne verden, som mennesker har været i stand til i så stor grad at ødelægge, kan vi måske få en idé om, hvordan vi bedst kan undervise i humanistiske fag.

Tag fx menneskets svangerskabsperiode. Biologien fortæller os, at et nyt intelligent menneskeliv kommer fra et enkelt befrugtet æg, udvikles og vokser til et barn, der efter ni måneder fødes. Hele denne cyklus præges af en kærlig skaber. Guds kærlighed kan ses i det sted, et foster udvikles – lige under moderens bankende hjerte. Når fostret vokser, vokser også moderens mave, lige på forsiden af hendes krop, hvor hun altid kan se det. Den gravide kvinde er altid opmærksom på sit barn, ligesom vores himmelske far altid er opmærksom på sine børn.

Rom 1,18-21  
Sl 19,1-7  
Neh 9,6

### Hvad fortæller disse vers om Gud som vores skaber?

Efter 6000 år med synd og tusinder af år efter den verdensomspændende vandflod findes der stadigvæk overbevisende og mægtige beviser på, at Gud er vores skaber, men også på vores Skaberguds magt, kærlighed og godhed. Beviserne er så stærke, at Paulus i Rom 1,18-21 siger, at de, som fornægter denne Gud, "ingen undskyldning" har på dommens dag; for man kan lære nok om ham gennem det, han har skabt. De kan med andre ord ikke undskylde sig med manglende kundskab.

I vore dage, hvor så mange tilbeder skaberværket i stedet for Skaberen, er det vigtigt, at kristen uddannelse i de humanistiske fag altid arbejder ud fra den hypotese, at Gud er Skaber, og at han opretholder alt, som er til. I sidste ende kan enhver ideologi og ethvert grundlag, som fornægter eller udelukker Gud, kun føre til fejl. Verdenslig uddannelse arbejder næsten udelukkende ud fra den forudsætning, at der ikke er nogen Gud. Kristen uddannelse må ikke gå i den fælde. Den må heller ikke ubevidst arbejde ud fra principper, der er baseret på den formodning, at Gud ikke findes. I begge tilfælde kan man kun ende med at tage fejl.

Til eftertanke

**Tænk over den fantastiske skønhed og naturens undere, som vi kan se i vores verden, selv efter så mange år med synd. Hvilke håb kan vi finde deri, især når vi oplever personlige vanskeligheder og lidelser?**



## Hellighedens skønhed

Salme 96,9 siger: "Kast jer ned for Herren i hans hellige majestæt, skælv for ham, hele jorden!" På nogle sprog oversættes teksten på følgende måde: "Tilbed Herren i hellighedens skønhed. Skælv for ham, hele jorden."

**Hvordan skal vi opfatte udtrykket "hellighedens skønhed"? Hvad bør det betyde for en kristen, og hvordan bør det påvirke det, vi lærer om kunst og den skønhed, som ofte forbindes med kunst?**

Selv om det siges, at skønhed ligger i det menneskes opfattelse, som ser, må vi ikke glemme, hvem det var, der skabte vores syn (se Ordsp 20,12). Vi må passe på ikke at tilbede skaberværket i stedet for Skaberen; men vi kan lære meget om Gud og hans kærlighed til skønhed i skaberværket. Hvis vores syndige verden stadig kan være så smuk, hvordan må den ikke have været før syndefaldet?

Studier i humanistiske fag kan og bør drage os nærmere til Gud. Vi er en del af Guds kunstværk og hans egen videnskab, og kan derfor lære mere om vores identitet i Kristus.

"Gud ønsker, at hans børn skal sætte pris på hans skaberværk og glæde sig over de enkle, stille skønheder, som han har udstyret vores jordiske hjem med. Han elsker det smukke, og mere end det udvendigt skønne elsker han en smuk karakter; han vil have os til at dyrke renhed og enkelhed, blomsternes stille ynder" (Ellen White, *Vejen til Kristus*, s. 93-94).

1 Mos 3,6

**Hvad lærer disse vers om, at skønhed i sig selv ikke nødvendigvis er god eller hellig? Se også Ordsp 6,25; 31,30.**

Der er en fjende, som forvansker og ødelægger alt, hvad Gud har gjort. Det bør derfor ikke være nogen overraskelse, at skønhed og udtryk for skønhed kan bruges imod os. Derfor bør kristen undervisning specielt inden for kunst, foregå under vejledning af Skriften og hjælpe os til at lære at være forsigtige og forstå, at ikke alt, som er smukt, nødvendigvis er godt eller helligt.

Til eftertanke

**Hvilke "smukke" ting er ikke nødvendigvis hellige eller gode? Er der smukke ting, der kan blive gjort vanhellige eller dårlige, afhængigt af omstændighederne? Hvilken rettesnor skal vi bruge for at se forskellen?**

## Eksperter i fejl

Vi ved, at vores verden har mere end nok af kunst og filosofi, som ikke ærer Gud. Mange vil hævde, at kristne ikke engang bør nærme sig disse legendariske steder. Syvendedags adventister må nøje overveje deres egen del i at tjene visse brancher, støtte visse etableringer og godtage visse massemedier.

1 Tim 6

**Her får vi klar formaning om, hvad vi bør holde os fra, men vi får også tilstrækkelig forklaring på hvorfor. Hvad advarer Paulus imod i vers 9 og 10? Hvad opfordres vi til at stræbe efter?**

Læg mærke til, hvordan Paulus i 1 Tim 6,20 advarer imod "den kundskab, der med urette kaldes sådan". Selv om han skriver dette i en anden sammenhæng, er princippet stadigvæk anvendeligt. Tænk over al den information, al den lærdom og de mange ideer, som ned igennem menneskeheds historie har været helt forkerte – og tænk over dem, der er det også i dag. Mennesker kan virkelig blive eksperter i fejl.

I næsten 2000 år troede verdens smarteste mennesker, eksperterne, at jorden stod stille som universets midtpunkt, mens alle stjerner og planeter kredsede rundt om den i fuldkomne cirkler. Man benyttede kompliceret matematik og videnskab til at underbygge denne tro, selv om den viste sig at være forkert på næsten alle punkter. Vi kan måske derfor sige, at disse mennesker var eksperter i fejl, og deres lære var virkelig "kundskab, der med urette kaldes sådan".

Til eftertanke

**I dag er fx biologi baseret på den antagelse, at liv begyndte for milliarder af år siden ved en tilfældighed, uden nogen hensigt eller en Gud, der stod bag det. Ikke desto mindre findes der en ufattelig mængde vanskelig og detaljeret videnskabelig litteratur, som tager denne lære for givet. Hvad kan vi lære af dette faktum om, hvordan mennesker kan være eksperter i fejl? Hvilken indflydelse bør den kendsgerning have på kristen uddannelse generelt og undervisning i videnskabelige fag i særdeleshed?**

## Dumhed og visdom

Ordsp 1

**Hvad lærer dette kapitel os med hensyn til, hvad sand kristen uddannelse bør handle om?**

Bibelen drager konstant en sammenligning mellem dumhed og visdom. Ordsprogenes Bog er god til at minde os om farerne ved tåbelig opførsel og samvær med tåber. Forskellen er tydelig: Gud ønsker, at hans folk søger visdom, sætter den højt og er rig på den.

Elever i de humanistiske fag bruger deres talenter til at få kundskab og stræbe efter dygtighed i deres studier. Det samme gør de, der underviser i disse fag. Vi kan opnå kunstnerisk begavelse og videnskabelige gennembrud på grund af kundskab og evner.

Men hvilken betydning har kundskab i humanistiske fag set ud fra en kristen synsvinkel, hvis det ikke indbefatter dette at kende forskel på rigtigt og forkert, godt og ondt, sandhed og fejl? Det eneste, man behøver at gøre, er fx at læse en smule om de menneskers liv, der betragtes som verdens største kunstnere. Man vil hurtigt se, at besiddelsen af fantastiske evner og talenter ikke er det samme som at leve et moralsk og retskaffent liv. Man kan også sige, at store videnskabsmænd, som er med til at skabe biologiske og kemiske masseødelæggelsesvåben, er højt uddannede og talentfulde; men hvad er frugten af deres arbejde? Som vi allerede har sagt, er kundskab i sig selv ikke nødvendigvis noget godt.

Ordsp 1,7

**Hvad siger dette vers om, hvad sand kristen uddannelse er?**

Til eftertanke

**En nobelprisvinder, som er ateist og har studeret universet og de fysiske kræfter i det, skrev: "Jo mere universet synes begribeligt, jo mere synes det også meningsløst." Hvad siger det om, at kundskab i sig selv ikke alene kan være meningsløs, men endnu værre, at det også kan resultere i store fejl?**

## Da talte Herren til Job

Job 38

**Hvad lærer vi om Gud, ikke alene som skaber, men også som opretholder af alt liv? Hvilken indflydelse bør denne vigtige sandhed have på vores forståelse af de humanistiske fagområder?**

"Mange hævder, at stoffet har livskraft i sig selv, at det har fået visse egenskaber, og at det så overlades til at virke ved hjælp af sin egen iboende energi. De hævder også, at det, der sker i naturen, finder sted i overensstemmelse med bestemte love, som selv Gud ikke kan gribe ind i. Dette er falsk videnskab, og den støttes ikke af Guds ord. Naturen er sin skabers tjener ... Naturen vidner om en intelligens, en tilstedeværende aktiv energi, der virker i og gennem dens love. Faderens og Sønnens virke kan til stadighed ses i naturen. Kristus siger: 'Min fader arbejder stadig, og jeg arbejder også' Joh 5,17" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 24).

Meget videnskab bygger på ateistiske og materialistiske forudsætninger. Det betyder, at en videnskabsmand kan tage udgangspunkt i noget enestående smukt, i noget utroligt indviklet eller i noget, der både indeholder en særlig skønhed og kompleksitet, og alligevel påstå, at det opstod tilfældigt, uden nogen særlig tanke eller hensigt.

Dette er faktisk, hvad videnskaben hele tiden påstår. Liv på jorden i al dets skønhed og kompleksitet, lige fra sommerfugle til mennesker, forklares som intet andet end resultatet af, at forskellige kemikalier for mange milliarder år siden ved en tilfældighed blev sammensat og dannede en enkel form for liv, som senere gennem mutationer og naturlig udvælgelse har udviklet sig til alt det, der lever og ånder og bevæger sig i dag.

Videnskab, som den fremstår i dag, påstår, at tanken om en overnaturlig skaber er "uvidenskabelig", fordi den ikke kan efterprøves videnskabeligt. Derfor er det en ide, som videnskaben ikke kan tage sig af. Denne forudsætning er ikke en, som videnskaben selv lærer, men er i stedet et filosofisk ståsted, som er blevet påtvunget faget af videnskabsmændene selv. I modsætning hertil kan argumenteres og begrundes, at ægte videnskab ser ud til at lære det modsatte: al skønhed og kompleksitet i verden peger på en skaber.

Et problem er, at Skriften lærer, at Gud ikke alene skabte alt, men også at han opretholder alt. Det betyder, at al sand kristen uddannelse i videnskabelige fag er nødt til at arbejde ud fra helt anderledes forudsætninger end dem, videnskaben generelt påstår. Det er ikke til at undgå, at der opstår uenighed, især når det handler om alle tings oprindelse.

## Til videre studium

Der er to årsager til, at videnskaben tager fejl, når det gælder alle tings tilblivelse. For det første kan videnskaben kun undersøge den naturlige verden for at finde svar. For det andet går videnskaben ud fra, at naturlovene er uforanderlige. Begge disse forudsætninger er menneskelige antagelser.

Lad os se på den første, som kræver naturlige årsager til naturlige hændelser. Det er nyttigt, når det gælder at spore og følge orkaner; men værdiløst, når det handler om alle tings tilblivelse. "I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden" (1 Mos 1,1). Hvad kan videnskaben, som fornægter noget overnaturligt i tilblivelsen, lære os om alle tings oprindelse, hvis den var helt og aldeles overnaturlig?

Så til påstanden om naturlovenes uforanderlighed. Ved første øjekast ser det ud til at give mening. Men Rom 5,12 siger: "Derfor: Synden kom ind i verden ved ét menneske, og ved synden døden, og sådan kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede." Dette forudsætter, at den naturlige verden engang var noget helt andet end det, vi kender i dag. En verden uden død kan vi ikke studere i dag. Det må nødvendigvis føre til fejltagelser, hvis forudsætningerne er forkerte.

Videnskaben benægter to vigtige sider ved skabelsen – den overnaturlige kraft, der stod bag, og den radikale, fysiske diskontinuitet mellem det oprindelige skaberværk og det, vi har i dag.

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Drøft skønhed i klassen. Hvad er skønhed – hvordan definerer vi det? Vil en kristen definere skønhed anderledes end en ikke-kristen?**
- 2. Kristus kunne være kommet til jorden som en fremragende videnskabsmand, som blev rigt belønnet for sin banebrydende forskning. Eller han kunne have fået berømmelse som musiker. Men i stedet kom han og oplærte simple håndværkere. Han var til stede ved skabelsen, men han blev oplært som lægmand og udførte lydigt sine opgaver. Hvilken opmuntring kan vi finde deri, uanset hvor vi befinder os i vores uddannelses- og oplæringsforløb?**
- 3. Ikke alle kristne er kaldet til at undervise i skoler; men kristne kan altid undervise andre i ord og handling, enten det er bevidst eller utilsigtet. Hvilke vaner bør en kristen derfor opøve, både som en Kristi elev og som en lærer for verden?**



# Den kristne og arbejde

Ugens vers

**”Derfor, mine kære brødre, stå urokkeligt fast, og giv jer helt hen i arbejdet for Herren. I ved jo, at jeres slid ikke er spildt i Herren”**  
(1 Kor 15,58).

Introduktion

Arbejde er Guds ide. I den fuldkomne verden før syndefaldet gav Gud Adam og Eva den opgave at passe haven (1 Mos 2,15). Ligesom deres Skaber, i hvis billede de var skabt, skulle de være optaget af skabende arbejde og kærlig tjeneste. Selv i en fuldkommen verden uden synd og død og lidelse skulle menneskene arbejde.

I ”mellemtiden“ (efter den fuldkomne verden og før den lovede kommende verden) bliver vi inviteret til at betragte arbejde som en af Guds velsignelser. Blandt jøderne blev ethvert barn oplært i et erhverv. Man sagde faktisk, at en far, som ikke oplærte sin søn i et erhverv, oplærte ham til at blive en forbryder. Jesus, Guds søn, tilbragte mange år med at udføre sin Faders vilje ved ærligt arbejde som en dygtig håndværker, hvor han måske sørgede for møbler og arbejdsredskaber til Nazarets indbyggere (Mark 6,3). Også det var en del af den oplæring, der skulle forberede ham til den kommende tjeneste. Apostlen Paulus arbejdede i Guds værk, både da han i halvandet år arbejdede som teltmager sammen med Akvila og Priskilla, og når han om sabbatten debatterede i synagogen (ApG 18,1-4; 2 Thess 3,8-12). I denne uge skal vi se på hele spørgsmålet om arbejde og dets rolle i kristen uddannelse.

Ugens tekster

- 1 Mos 3,19
- 5 Mos 16,15
- 2 Mos 25,10-30,38
- Gal 5,22-26
- Præd 9,10
- 1 Kor 10,31

## Arbejdets mange sider

"Jeg erkendte, at intet er bedre for dem end at være glade og finde lykke i livet. Men at menneskene kan spise og drikke og nyde frugten af deres slid, det er en gave fra Gud" (Præd 3,12-13).

Ordet arbejde kan have mange betydninger. Vi arbejder af nødvendighed for at kunne sætte mad på bordet, betale regninger og spare lidt op til vanskelige tider. At miste sit arbejde er næsten værre end at udholde en dårlig arbejdssituation.

Arbejde kan give et menneske en følelse af værdi. Henvisning til arbejdet er almindeligt svar på spørgsmålet: "Hvad laver du?" De fleste pensionister bliver ved med at arbejde på deltid, så længe de kan magte det, enten som lønnede eller som frivillige. Et job giver os en grund til at stå op om morgenen. Giv en teenager et job, og der vil være en kandidat mindre til kriminalitet.

1 Mos 3,19

**Hvilken sammenhæng siges dette i? Hvad fortæller det om en anden side ved arbejde, som i hvert fald nogle oplever?**

Det arbejde, der blev givet før syndefaldet, forandres pludseligt efter syndefaldet. Her omtales en anden side ved arbejde. For nogle betyder arbejde kun slid og slæb, som vil ende med døden. De slider i jobs, som de hader, og håber at kunne gå på pension, mens de stadigvæk er raske nok til at nyde det. For andre overtager arbejdet hele tilværelsen, og bliver det vigtigste i livet og det, der udgør hele ens identitet. Disse mennesker føler sig deprimeret eller forvirrede, når de ikke er på arbejde, og de bliver usikre på, hvad de skal foretage sig, eller hvor de skal være. Når de går på pension, falder de måske helt sammen både fysisk og mentalt, og oplever ofte en for tidlig død.

Som kristne må vi lære at arbejde efter Guds anvisning. Arbejde er mere end en økonomisk nødvendighed. Et menneske er mere end blot en ansat. Et menneskes livsværk er et liv i tjeneste, et udtryk for ens forhold til Herren. En lærers opgave indbefatter at hjælpe eleverne til at finde det arbejde, hvor deres evner og gudgivne interesser kombineres med verdens behov.

Til eftertanke

**Hvad laver du? Det vil sige, hvad gør du med dit liv, og hvordan kan du bedre ære Gud med det, du gør?**



## Arbejde og velsignelse

Arbejde er forbundet med det at gøre noget i tilværelsen. Selv de, som har det meste intellektuelle arbejde, kommer på en eller anden måde til også at udføre noget fysisk, selv om det kun betyder at trykke på computertaster.

**Hvad siger følgende bibeltekster om arbejde, idet "hånd" bruges som symbol?**

**Præd 9,10**

**Ordsp 21,25**

**Jer 1,16**

**5 Mos 16,15**

Gud har givet os vores "hænders arbejde", så vi kan finde mening og glæde i tilværelsen (se Ordsp 10,4; 12,14). Inden for psykologien beskriver "egen-effekt" den tro, at alle mennesker har evnen til at udrette noget meningsfyldt i livet. Egen-effekt bliver ikke større ved at gentage: "Jeg tror, jeg kan! Jeg tror, jeg kan!". Kun ved virkelig at gøre noget bliver egen-effekten større.

Selv om vores "hænders arbejde" er en af Guds velsignelser til os (Se Sl 90,17), og gør os i stand til at leve et meningsfyldt liv, er Guds ultimative plan, at vores "hænders arbejde" skal være til velsignelse for andre. Paulus skriver, at vi må arbejde og gøre noget nyttigt med vores hænder, så vi kan have noget at dele med andre. Og Paulus fulgte selv dette princip:

"I ved selv, at disse hænder har tjent til alt, hvad jeg og mine medarbejdere havde brug for. Jeg har vist jer, at ved at arbejde så-dan bør man tage sig af de svage og huske på de ord, Herren Jesus selv sagde: »Det er saligere at give end at få« (ApG 20,34-35).

**Hvilken holdning har du til dit arbejde? På hvilke måder er du i stand til at bruge dit arbejde, så du kan være en større velsignelse for andre?**

Til eftertanke

## Arbejde og dygtighed

2 Mos 25,  
10-30.38

**Hvor detaljeret var Gud, da han bad Moses om at opføre et tabernakel til tilbedelse? Hvad fortæller det os om Guds karakter?**

Da Gud bad Moses om at bygge et telt "for ham", kunne Moses have svaret: "Ikke noget problem, Herre! Jeg har rejst telte, siden jeg flygtede fra Egypten for 40 år siden... Giv mig lige et øjeblik!" For enhver mand, der levede i den seminomadiske midianittiske kultur, var det en enkel sag at rejse et telt. Han kunne have gjort det i blinde, som en reflekshandling, mens hans sind var optaget af andre vigtigere ting. Men Moses havde måske ikke forventet en meget detaljeret beskrivelse af en ellers meget enkel arkitektonisk bygning samt en lang liste over hvert eneste stykke inventar og en beskrivelse af præsternes dragter. I alt var der næsten 150 detaljerede instrukser. For at bygge et enkelt bord skulle Moses følge en syv-trins samlingsvejledning (2 Mos 25,23-30).

Den opmærksomhed, som Gud viste med hensyn til detaljer i forbindelse med opførelsen af sit telt, viser ligesom de senere instrukser for ofringerne, at Gud lægger vægt på ekspertise, og har et ønske om at frembringe intet mindre end et mesterstykke. Materialet var af højeste kvalitet, designet var fejlfrit, arbejdet skulle være fremragende. Budskabet var tydeligt: "Gud godtager ikke dårligt arbejde!"

Men selv om der så ud til at være høje krav, var det Gud selv, der sørgede for ikke alene drivkraften, men også de menneskelige kræfter, der skulle til for at udføre det. Vi læser i 2 Mos 31,1-6; 35,30-36,1, at Gud selv gav folket de nødvendige færdigheder. Disse mænd var fyldt "med Guds ånd", som gav dem evner og klogskab i alle former for arbejde, så fremstillingen af tabernaklet og alt dets inventar kunne gå fremad "ganske som Herren har befalet" (2 Mos 36,1). Desuden blev de samme to mesterdesignere givet "evnen til at lære fra sig" (2 Mos 35,34), så deres kundskab og evner kunne fortsætte fremover i Israels samfund. Disse to mænd bliver i beretningen på en særlig måde fremhævet som ledere, der var udvalgt af Gud; men andre personer fik lignende gaver, og tog del i arbejdet (2 Mos 36,2).

Vi er syndige mennesker; men det er ingen undskyldning for ikke at udføre nogen opgave med den yderste pligtopyldenhed. Gud forventer, at vi altid gør vores bedste, og bruger alle vores talenter, evner og uddannelse til de bedst mulige formål.

## Arbejde og det åndelige liv

"Lever vi i Ånden, skal vi også vandre i Ånden" (Gal 5,25). Vores arbejde og vores åndelige liv kan ikke skilles ad. Kristendom er ikke en kappe, vi kan tage af og på, når vi skifter humør eller går igennem forskellige faser i livet. I stedet skaber kristendommen et nyt menneske, som viser sig i alt i livet, også i vores arbejde.

Gal 5,22-26

**Hvilke af de gaver, som Paulus beskriver, passer på dig og dit arbejde?**

*The Expository Dictionary of New Testament Words* beskriver en "åndelig" person som "en, der udviser Åndens frugt på sin egen måde." Gennem vores forbindelse med Kristus vil troen vise sig på alle livets områder.

En patient lå for døden på et adventisthospital i Florida. Hans nærmeste ven sad vagt ved hans seng. Sygeplejersker gik ind og ud af værelset, og sørgede for patientens behov. Idet vennen forsøgte at holde en samtale i gang, spurgte han, hvor sygeplejerskerne havde fået deres uddannelse. Mange svarede, at de var blevet uddannet på adventisthospitalets eget college.

Dette gjorde stort indtryk på vennen. Senere besøgte han Florida Hospital College for at se, hvordan det var. Hvorfor? Fordi han havde fortalt andre, at han syntes, at de sygeplejersker, der var blevet uddannet på denne skole, hele tiden gav hans døende ven en mere kærlig pleje end de sygeplejersker, som var uddannet andre steder. Han var med andre ord i stand til at se en stor forskel mellem dem og andre, når det gjaldt deres holdning til hans døende ven.

Han stillede mange spørgsmål om skolen og dens mission og endte med at give den en gave på \$100.000, så der kunne uddannes flere sygeplejersker som dem, han havde set på afdelingen. Åndelighed er en måde at leve på.

Til eftertanke

**Hvordan kommer dit åndelige liv til udtryk i dine daglige opgaver? Hvilket indtryk tror du, du efterlader – du vil nemlig altid efterlade et indtryk?**

## Arbejde og forvaltning

"Alt, hvad din hånd finder på at gøre, skal du gøre af al din magt" (Præd 9,10). Verdens viseste mand udtaler disse ord med hensyn til forvaltning på alle områder af livet.

Når vi bliver spurgt om kristen forvaltning, begrænser mange af os svaret til den økonomiske side af vores liv. Penge er en vigtig del af forvaltning; men det er alt for snævert at begrænse den til kun at gælde vores økonomi. Inden for organisationsteori henviser forvaltning til ledelsens ansvar for at udvikle og anvende alle tilgængelige resurser korrekt.

Hvilke resurser har Gud velsignet os med i menigheden? Peter siger klart, at hvert medlem har gaver, som Skaberens har givet, og han omtaler sådanne "begavede" kristne som "et helligt præsteskab" (1 Pet 2,5), der er ansvarlige over for Gud for deres forvaltning af alle Guds gaver: penge, tid, energi, talenter og andet.

Præs 9,10  
1 Kor 10,31

**Hvilket budskab er der for os i disse vers om, hvordan vi bør arbejde, og hvordan vi skal oplære andre til at arbejde?**

En af de almindelige faldgruber i vores tilværelse er tendensen til at inddеле de forskellige sider af vores liv i kategorier. Der er en for arbejdslivet, en for familielivet, en for vores åndelige liv og en for vores fritidsliv. Tendensen til at adskille disse områder af livet, så der næsten ikke er nogen forbindelse imellem dem, er i nogle situationer god. Det er fx ikke godt at tage sit arbejde med hjem, så det forstyrrer ens familieansvar. Og vores fritidsaktiviteter bør heller ikke gribe ind i den tid, vi tilbringer sammen med Gud.

Men sådanne begrænsninger bør ikke gælde for den rolle, vores åndelige liv bør spille i vores tilværelse. Den kristnes arbejde har sin rod i fællesskab og samarbejde med Gud. En måde, vi kan praktisere Guds nærvær, er gennem vores arbejde. At sætte vores religiøse liv i en bestemt bås, at begrænse Gud til en dag, en time, eller kun en del af vores tilværelse, er at afvise Guds nærvær på alle de andre områder.

Til eftertanke

**To spørgsmål: Spørg først dig selv, om du faktisk adskiller dit åndelige liv fra resten af din tilværelse. Dernæst, hvis det er tilfældet, hvordan kan du lære at lade dit åndelige liv have førstepladsen i alt, hvad du gør?**

## Til videre studium

- 1 Mos 3; Præd 2,18-23; Ef 6,5-8.
- Ellen White, *Patriarker og profeter*, "Fristelsen og syndefaldet", s. 26-31.

Er arbejde en forbandelse eller en velsignelse? Det ser ud til, at det kom som en del af syndens forbandelse (1 Mos 3,17). En grundigere læsning viser, at det var jorden, der blev forbandet, ikke arbejdet. Ellen White siger, at Guds arbejde var ment som en velsignelse: "En tilværelse præget af hårdt arbejde og bekymringer skulle fra nu af være menneskenes lod; men den blev anvist dem i kærlighed. Denne livsopgave var nødvendiggjort af synden for at lægge en dæmper på deres tilbøjelighed til at tilfredsstillte appetitten og lidenskaberne og for at udvikle deres selvkontrol. Det var en del af Guds store plan til menneskenes redning fra syndens ødelæggelse og nedværdigelse" (*Patriarker og profeter*, s. 30). Kan det tænkes, at vi har gjort arbejde til en forbandelse gennem ensformighed, overarbejde eller ved at overvurdere dets plads i vores liv? Hvad end tilfældet er, må vi lære at vurdere arbejdet i det rette perspektiv. Kristen uddannelse må være med til at oplære mennesker til at kende værdien ved at arbejde samtidigt med, at vi lader være med at gøre det til en afgud.

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Læs Præd 2,18-24. Hvordan kan Salomo se arbejde både som en velsignelse og en forbandelse? Hvilke antydninger giver teksten, som har betydning for, hvordan vi opfatter vores arbejde?**
- 2. Det er gennem arbejde, vi tager vare på vores familier. Hvordan kan vi videregive en positiv holdning til arbejde til vores familier?**
- 3. Grænsen mellem at udføre et fortræffeligt arbejde og at være arbejdsnarkoman kan af og til være meget snæver. Hvordan undgår vi at overskride den grænse? Se Præd 2,23.**
- 4. Paulus siger tydeligt: "For allerede da vi var hos jer, bød vi jer, at den, der ikke vil arbejde, skal heller ikke have føden" (1 Thess 3,10). Dette er selvfølgelig et princip, som giver god mening. Kan der være situationer, hvor det ikke er tilfældet? Hvordan må vi sikre os, at vi ikke gør dette til en skudsikker regel, som aldrig skal brydes?**



# Sabbatten: at erfare Guds karakter og afspejle den

Ugens vers

**"Og Jesus sagde til dem: 'Sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld. Derfor er Menneskesønnen herre også over sabbatten'" (Mark 2,27-28).**

Introduktion

Jodie var den eneste syvendedags adventist på sit hold på universitetet, og hendes beslutning om ikke at deltage i visse sociale samlinger på sabbatten gjorde hendes tro meget synlig.

En dag ringede en af hendes veninder til hende. Venindens mand skulle ud på rejse i seks uger, og hun spurgte, om Jodie havde lyst til at tilbringe de næste seks fredag aftener sammen med hende. Hun vidste, at Jodie alligevel 'ikke lavede noget' på de tidspunkter.

De næste fire fredag aftener var de sammen, spillede musik, talte om deres kristne erfaringer, og nød at være sammen. Den femte weekend fortalte veninden, at hun havde været i byen på indkøb, og da hun så på uret, tænkte hun: "Åh, det er godt. Nu bliver det snart sabbat". Pludselig gik det op for hende, at hun de foregående fire fredag aftener havde oplevet noget nyt i sin kristne erfaring. Hun var vokset, havde lært mere om Gud og fået en dybere tro. Sabbatten havde været en anledning til at lære og opleve personlig udvikling. Det er en interessant historie om, hvordan vi kan betragte sabbatten ikke kun som en hviledag, men også som en tid til uddannelse.

Ugens tekster

- 1 Mos 1 og 2
- 2 Mos 16,14-29
- Es 58,1-14
- Matt 12,1-13
- Luk 13,10-17

## En tid til overraskelser

Har du tænkt over, hvorfor Gud valgte at give os to harmonerende skabelsesberetninger i de første to kapitler i Første Mosebog? 1 Mos 1 beskriver skabelsesugen og det voksende under, når jorden får form og liv. Det kulminerer med mandens og kvindens skabelse på den sjette dag. 1 Mos 2 fortæller den samme beretning, men med særligt fokus på den sjette dag. Adam er nu i centrum af beskrivelsen. Alt er skabt for ham og kvinden: haven, floderne og dyrene.

Skabelsen indeholder mere, end en enkelt beretning kan rumme. Først lærer vi om den mægtige, kunstneriske Skaber, som har et øje for fuldkommen skønhed. Dernæst møder vi den Gud, som ønsker et personligt forhold, og at menneskene skal elske og tage vare på hinanden og resten af skaberværket.

1 Mos 1 og 2

**Tænk over, hvordan den første sabbat sammenkæder den første og den anden skabelsesberetning. Kan det hjælpe dig til at forstå, hvad det betyder, at Gud velsignede sabbatten og gjorde den hellig?**

Forestil dig, at du er Adam og Eva på den allerførste sabbat. Det er den første dag i dit liv, din første dag sammen med din ægtefælle, og din første dag sammen med Gud, en dag til at begynde din uddannelse. Først lærer du om Gud, som var i stand til at skabe så megen skønhed. Dernæst forundres du, når du i det ene øjeblik får øje på en elefant og i det næste en frø og ser, at de begge er helt enestående. Du smiler, når du ser giraffens og bøflens krumspring. Du er stille i din ærefrygt, når du ser de mange farver og former, og betages af en symfoni af lyde. Du glæder dig over variationen i duft og smag, og nyder at udforske naturens forskellige former og opbygning. Og mest af alt begynder du at lære om personforhold: ansvar, omsorg og kærlighed. Du oplever det sammen med din Skaber, og du begynder at vise det over for resten af skaberværket.

Den første sabbat kan ikke have været en passiv oplevelse for Adam og Eva. Gud havde skabt denne anledning, for at de kunne fokusere på deres Skaber og det skabte. Det var en dag, hvor de skulle overraskes og forundres.

Til eftertanke

**Lav en liste over de forskellige uddannelsesmuligheder, som Adam og Eva havde på den allerførste sabbatsdag. Hvilke af disse muligheder kan endnu være relevante, selv om situationen er en anden? Hvordan kan de gøre vores sabbatter rigere?**



## En tid til nye opdagelser

Da Moses blev bedt om at føre israelitterne ud af Egypten, var det tydeligt, at folket havde glemt, hvad det ville sige at være Guds børn. De havde brug for at genopdage, hvem den Gud er, som bad om deres tilbedelse, og gav dem løfter om en fantastisk fremtid. I denne rejse spillede sabbatten en afgørende rolle. Den erfaring, sabbatten gav dem, underviste dem om Gud. Den blev også et tydeligt signal for andre folkeslag om det specielle forhold, der var mellem Gud og hans udvalgte folk. Erfaringen med mannaen repræsenterer Guds måde at uddanne israelitterne på.

2 Mos 16,14-29

### Hvilke lærdomme skal israelitterne lære i denne tekst?

Gud giver israelitterne miraklet med mannaen og giver dem lige netop nok mad til en dag ad gangen. Hvis han havde givet dem mere, kunne de let have glemt, hvem der sørgede for dem. Men om sabbatten var situationen anderledes, ligesom dagen i sig selv skulle være anderledes. Nu skete der to mirakler. De fik dobbelt portion mad om fredagen, og den blev ikke ødelagt, selv om den blev gemt til næste dag. Det betød, at sabbatten gjorde det muligt for israelitterne at forundres over den Gud, som var deres befrier og genopdager, hvad det betød at være Guds folk.

Israelitterne kom til at spise manna i 40 år (2 Mos 16,35). Gud befalede også Moses at bevare et omer-mål manna for at minde israelitterne om, hvordan han havde givet dem mad i ørkenen (2 Mos 16,32-33). Det har også været en påmindelse om den særlige erfaring, de havde hver sabbat.

Der var også andre anledninger, hvor Gud gjorde det klart for israelitterne, at sabbatten er speciel. Sabbatten var en måde, hvorved Gud hjalp israelitterne til at genopdage deres identitet og deres Gud. De blev pålagt at adlyde og holde sabbatten hellig; men det var i en sammenhæng, hvor de skulle udvikle en dybere forståelse af deres skabers karakter og opbygge et varigt personligt forhold, der var bygget på Guds løfter.

Til eftertanke

**Du taler med en teenager, som finder sabbatten kedelig. Han holder den kun, fordi det er, hvad Bibelen og hans forældre siger, at han skal. Hvad vil du foreslå for ham, som kan hjælpe ham til at (gen)opdage, hvad sabbatten kan lære os om Gud?**

## En tid til at lære at prioritere

Israels op- og nedture i deres erfaring med Gud var nøje knyttet til deres sabbatshelligholdelse. Gud så deres uvillighed til at respektere sabbatten som et udtryk for, at han ikke betød noget i deres liv (Jer 17,19-27). En fornyet helligelse til at holde sabbatten var også en del af genoprettelsen, et tegn på, at deres prioritering var rigtig. Esajas 58 beskriver en interessant kontrast.

Es 58,1-14

### Hvad siger Gud til sit folk, som også er relevant for os i dag?

I deres tilbedelse og faste bekender Israel sig til at tilhøre Gud; men den måde, de lever på, når de er færdige med at tilbede, viser, at deres ritualer kun er en ydre form; deres overholdelse af Guds lov kommer ikke fra hjertet.

Esajas fortsætter i kapitel 58 med at fortælle, hvad Gud forventer af sit folk.

Men det er ikke det eneste. Læs Es 58,13-14. Hvorfor fokuserer Gud på sabbatten i slutningen af dette kapitel? Profeten bruger udtryk, som ligner dem, vi finder i resten af kapitlet. Han advarer: *gør ikke, som du plejer; gå ikke dine egne veje; tal ikke tomme ord.* Tilbedelse om sabbatten skal med andre ord ikke bare være en rutine, mens du tænker dine egne tanker, og lever et liv, der ikke hænger sammen med din tilbedelse. Sabbatten skal være "frydefuld" og "ærværdig". I resten af kapitlets sammenhæng handler sabbatten om at fryde sig over at lære Guds karakter og hensigt at kende og at virkeliggøre dette i vores forhold til andre mennesker. Det er ikke nok at vide, hvordan man formelt skal holde sabbatten og tilbede Gud. Det, vi lærer, må også vise sig i vores liv. Sabbatten handler om, hvad vi prioriterer i det, vi lærer og lever.

Til eftertanke

**Fryder du dig over sabbatten? Hvis ikke, hvad kan du gøre for at ændre på det? Har du lært at "ære" sabbatten? Drøft i klassen, hvad det mon betyder. Giv praktiske eksempler.**

## En tid til at finde balance

Jesus respekterede og holdt fast ved loven (Matt 5,17-18). Men han udfordrede også de religiøse ledere, når det gjaldt deres fortolkning af loven. Ingen af hans udfordringer var en større trussel for deres stilling end de valg, Jesus foretog med hensyn til sabbatshelligholdelse. Synagogen svigtede ikke, når det gjaldt at gøre sabbatten til en anledning til undervisning. Toraen blev læst og fortolket hver uge. De skriftkloge og farisæerne kendte lovens bogstav. Men Jesus gik langt videre i sin sabbatsdags-uddannelse af sine efterfølgere.

Matt 12,1-13  
Luk 13,10-17

**Hvad lærte Jesus folk på sin tid gennem disse sabbatsberetninger, og hvad kan vi lære fra dem i dag?**

Striden omkring Jesu helbredelser på sabbatsdagen førte til vigtige debatter om syndens natur, begrundelsen for sabbatten, forholdet mellem Jesus og Faderen samt Jesu autoritet.

Jesu holdning til sabbatten opsummeres godt i denne uges vers: "Og Jesus sagde til dem: 'Sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld. Derfor er Menneskesønnen herre også over sabbatten'" (Mark 2,27-28). Han ønskede at understrege, at sabbatten ikke skulle være en byrde. Den "blev til" (skabt) som en enestående anledning for mennesker til at lære om Guds karakter. Han skabte sabbatten. Sabbattens erfaring lærer os at værdsætte hans skaberværk.

Ved at skabe konfrontationer gennem sine handlinger pressede Jesus sine disciple, de jødiske ledere og folkeskarerne til at tænke dybere over Skriften og om betydningen af troen på Gud. Det er let for os at blive fanget af regler og forordninger, som måske i sig selv ikke er dårlige, men som bliver et mål i sig selv i stedet for at være et middel til at nå frem til målet. Målet er at få et større og bedre kendskab til Gud og hans karakter. Hvis dette er vores mål, vil det føre til lydighed fra vores side, baseret på vores tillid til Kristi retfærdighed, som tilbydes os.

Til eftertanke

**Hvordan er din sabbatshelligholdelse? Har du gjort sabbatten til en dag fuld af forbud, eller er den en dag, hvor du virkelig kan hvile i Herren og lære ham bedre at kende? Hvad kan du gøre for at opnå mere af Guds formål med at give sabbatten?**

## En tid til fællesskab

Jesus var et eksempel for sine disciple, når det gjaldt deltagelse i de ugentlige sabbatsfejring i synagogen. Efter hans opstandelse fortsatte de, ligesom andre af Jesu efterfølgere, med at tilbede i synagogerne. Det blev et af de vigtigste samlingssteder for apostlene, hvor de drøftede fx opstandelsen. Sabbatten gav dem gyldne anledninger til at samles for at lære. Jesus var jo den hebraiske Messias, som var forudsagt i Det Gamle Testamente, som blev læst i synagogerne hver sabbat. Hvilket bedre sted kunne de troende finde til at forkynde Jesus, især når de vidnede for jøderne og andre, som "frygter Gud" (ApG 13,16.26).

ApG 13,14-15;  
16,13-14;  
17,1-5; 18,4

**Hvad siger disse tekster om, hvordan Jesu efterfølgere vidnede på offentlige steder? Tænk over, hvor de talte, hvem de talte til, hvad de sagde, og hvad resultatet blev.**

Apostlenes vidnesbyrd var både personlige og skrifttro. Paulus uddybede Israels historie, idet han begyndte med "vore fædre" (ApG 13,17) i Egypten og fulgte deres historie fra bosættelse til dommerne, til kongerne, til David, som var en perfekt overgang til Jesus.

Paulus og andre viste også, hvordan deres personlige erfaring og forståelse gav mening inden for Skriftens sammenhæng. De fremlagde information, og de debatterede og drøftede. Kombinationen af personlige vidnesbyrd og Skriften, som blev forkyndt gennem prædikener, undervisning og drøftelser, var meget virkningsfuld. De bibeltekster, vi har læst, viser, at nogle af de religiøse ledere var misundelige på apostlenes autoritet, og på den indflydelse, de fik over både jøder og hedninger.

Historisk set har Syvende Dags Adventistkirken lagt stor vægt på, at medlemmer aflagde opmuntrende vidnesbyrd om deres erfaring. Vi har også understreget betydningen af at forkynde Skriften både gennem prædikener og undervisning af andre. Kombinationen af sabbatsskole (bibelstudium) og gudstjeneste samt andre møder om sabbatten giver tilbuddet hos syvendedags adventisterne et stærkt, formelt undervisningsgrundlag for. Disse aktiviteter skal selvfølgelig suppleres med andre former for undervisning; men sabbatten har afgørende betydning for en sådan uddannelse.

## Til videre studium

· Ellen White, *Jesu liv*, "Sabbatten", s. 195-201.

"Ingen anden lov, der var givet jøderne, skilte dem så fuldstændigt fra de omgivende folkeslag, som sabbatten gjorde. Gud besluttede, at overholdelsen af den skulle betegne dem som hans tilbedere. Den skulle være et tegn på deres adskillelse fra afgudsdyrkelse og deres forbindelse med den sande Gud. Men for at kunne holde sabbatten hellig måtte mennesker selv være hellige. Ved troen måtte de blive delagtige i Kristi retfærdighed. Da dette bud blev givet til Israel: 'Husk sabbatsdagen og hold den hellig', sagde Herren også til dem: 'I skal være hellige for mig' (2 Mos 20,8; 22,30). Kun på denne måde kunne sabbatten skille Israel ud som Guds tilbedere" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 239).

"Sabbatten er altså et tegn på Kristi magt til at helliggøre os. Sabbatten gives som tegn på hans helliggørende kraft til alle dem, der ved Kristus bliver en del af Guds Israel" (*Jesu liv*, s. 201).

Spørgsmål til  
drøftelse

1. Mange syvendedags adventister spekulerer på, hvad der ikke er passende at gøre på en sabbat. Udform en række spørgsmål, som vil få sabbatsholdere til at fokusere på de idealer, som vi har drøftet i denne uges studium, og som understreger sabbatten som en uddannelseserfaring. For eksempel: "Hvad gør jeg om sabbatten, som gør mig i stand til at lære mere om Guds karakter?"
2. Tænk over citaterne i lektien fra Ellen Whites *Jesu liv*. De antyder, at det ikke kun er den formelle overholdelse af sabbatten, der gør sabbatsholdere anderledes end resten af samfundet. Hvordan vil de mennesker være, som er "delagtige i Kristi retfærdighed" og er blevet gjort hellige? Hvad har det med sabbatten at gøre?
3. Hvordan kan du gøre din sabbatserfaring rigere? Sæt dig tre mål, som fokuserer på, hvad du kunne tænke dig at lære gennem din sabbatshelligeholdelse de næste 12 måneder.



# Himlen, uddannelse og evig lærdom

Ugens vers

**"Hvad intet øje har set og intet øre hørt, og hvad der ikke er opstået i noget menneskes hjerte, det, som Gud har beredt for dem, der elsker ham" (1 Kor 2,9).**

Introduktion

En poet, som frygtede døden, spurgte, hvordan en person kunne leve "uden med sikkerhed at vide, hvilket morgengry, hvilken død, hvilken fordømmelse, der ventede vores bevidsthed efter graven." I et digt skabte han, hvad han kaldte IFH, Institutet for Forberedelse for det Hinsidige. Men hvordan kan man forberede sig til det hinsidige, hvis man ikke ved, hvad der kommer til at ske med et menneske efter døden?

Heldigvis giver Bibelen os stor indsigt om emnet himlen, den nye jord, og det liv og de lærdomme, vi vil opleve i evigheden. Som vi har set hele dette kvartal, foregår IFH her og nu, i dette liv, og al vores uddannelse, uanset hvilket område det drejer sig om, bør forberede os på "det hinsidige".

Enhver skole kan videregive en stor mængde gode oplysninger, en masse praktisk og nyttig kundskab. Hvad gavner det et menneske at opnå al denne kundskab, men alligevel miste det evige liv? I denne uge skal vi se på, hvad inspiration fortæller os om den ultimative højere uddannelse, om skolen, som fortsætter i al evighed, hvor vi kommer til altid at lære og vokse i kundskab. I denne skole i det hinsidige kommer vi til at lære ting, som vi ikke engang kan gøre forsøg på at forestille os her.

Ugens tekster

- Joh 3,16
- 1 Joh 5,13
- 1 Tim 1,16
- 1 Kor 13,12
- Zak 13,6

## De dødes skæbne

I 1600-tallet grundede den franske forfatter Blaise Pascal over menneskehedens tilstand. En ting stod lysende klart for ham. Uanset, hvor længe et menneske levede, ikke særligt længe på den tid, og uanset, hvor godt det menneskes liv havde været – og det var det ikke altid – kom mennesket altid til at dø.

Og det, der kom efter døden, ville være meget, meget længere end det korte liv her, forud for døden. For Pascal var det mest logiske, en person kunne eller burde finde ud af, derfor, hvilken skæbne der venter de døde. Han blev forbløffet over at se mennesker, der fejlede sig op over sådan noget som "tab af embede eller et eller anden indbildt angreb på ens ære", men overhovedet ikke tænkte over, hvad der sker efter døden.

Pascal havde en pointe. Og der er ingen tvivl om, at Bibelen bruger meget tid på at tale om løftet til dem, som har fundet frelsen i Jesus; løftet om, hvad der venter dem i fremtiden.

### Hvilket håb finder vi i følgende tekster?

- Joh 6,54      · 1 Joh 5,13      · Joh 4,14      · Jud 21
- Joh 3,16      · 1 Tim 1,16      · Joh 6,40      · Tit 3,7

Evigt liv giver mening i lyset af korset; og i lyset af korset giver kun evigt liv mening. Skulle han, som "har skabt verden" (Hebr 1,2), i hvem vi lever, ånder og er (Hebr 17,28), skulle han, Gud, blive menneske og dø blot, for at vi til sidst skulle rådne op som døde dyr på vejen?

Derfor er Det Nye Testamente fuldt af løfter om evigt liv; for kun evigt liv garanterer genoprettelse. En million år, ja en milliard år vil måske ikke indeholde nok tid til at kompensere for alt det onde. Kun evigheden kan skabe balance; for det evige er altid mere end det timelige, og vil altid være det uendeligt meget mere.

Pascal havde ret. Vores tid her er utroligt begrænset i forhold til det, der kommer. Hvor er det tåbeligt ikke at blive rede til den evighed, der venter os.

**Hvad vil du sige til et menneske, som er totalt ligeglad med, hvad der sker efter døden? Hvordan kan du hjælpe en sådan person til at se, hvor ulogisk en sådan indstilling er?**

Til eftertanke



## En ny tilværelse

"Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere. Thi det, der var før, er forsvundet" (Åb 21,4).

**Hvad fortæller dette vers om, hvor totalt anderledes vores nye tilværelse kommer til at blive, en tilværelse uden død, sorg eller pine?**

En kristen talte til en ven om evangeliets håb, løftet om evigt liv gennem Jesus Kristus. Vennen reagerede negativt på hele tanken om det. "Evigt liv" sagde han med et gys. "Det er en skrækkelig tanke! Vores 70-80 år her er slemme nok. Hvem ville ønske at forlænge det i al evighed? Det ville være helvede."

Vedkommende havde en vis pointe bortset fra, at han ikke forstod, at løftet om evigt liv ikke taler om en fortsættelse af dette liv her på jorden. Hvem ville vel ønske det? I stedet fortæller Bibelen os i løftet ovenover, at alt bliver nyt.

**Hvad fortæller følgende bibeltekster om den nye tilværelse, som kommer?**

**2 Pet 3,10-13**

**Åb 21,1-6**

**Det afgørende spørgsmål for os alle er: Hvad skal der til for at få del i denne nye tilværelse? Hvordan kommer vi dertil? Hvordan kan vi være sikre på, at vi får del i det? Hvilke ting i vores tilværelse kan evt. forhindre os i at få del i det, Gud har lovet os gennem Jesus?**

Til eftertanke

## Og da skal vi vide

"Himmelen er en skole; dens arbejdsfelt er universet; dens lærer er den Almægtige. En afdeling af denne skole blev oprettet i Edens have, og når frelsesplanen har nået sin fuldendelse, vil uddannelsen igen foregå i skolen i Edens have" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 301).

Hvis du er som de fleste mennesker, har du mange spørgsmål – spørgsmål om synd, lidelse, sygdom, død, om hvorfor det ene skete, hvorfor det andet skete, hvorfor så mange ting skete.

Vi har også spørgsmål om naturens verden og alle dens mysterier. På trods af al den ufattelige fremgang, videnskaben har haft, som hjælper os til at forstå mere om verden og universet som et hele, er der stadigvæk meget, der ligger langt uden for vores fatteevne.

Fra de enkleste livsformer til himlen ovenover os, fra subatomare partiklers bevægelse til de hvirvlende galakser, som er spredt ud over universet, møder vi en virkelighed, som er langt større og dybere end vores forstand kan fatte, og vi har meget lidt tid til selv at studere alle disse ting.

Men når man har en evighed til at studere, vil en lang række mysterier givetvis blive løst for os.

**Hvad siger følgende bibeltekster om, hvad vi vil lære, når denne triste episode med synd, lidelse og død endelig afsluttes?**

**1 Kor 13,12**

**1 Kor 4,5**

Vi er blevet lovet, at vi vil blive givet en forståelse af ting, som nu er skjult for os. Det er et fantastisk håb at have, at når vi en gang ser og forstår det, som nu synes vanskeligt, vil vi ikke kunne gøre andet end at prise Gud. Det afgørende for os nu er at holde fast ved vores tro, stole på Guds løfter, leve op til det lys vi har, og holde ud indtil enden. Og den gode nyhed er, at vi formår alt i ham, der giver os kraft (Fil 4,13).

**Hvilke store spørgsmål tynger dit sind? Hvordan kan du lære at stole på Gud med hensyn til de ting, du ikke forstår, ligesom du kan stole på ham med hensyn til de ting, du forstår?**

Til eftertanke

## Skolen i det hinsidige liv

"For vore lette trængsler her i tiden bringer os i overmål en evig vægt af herlighed, for vi ser ikke på det synlige, men på det usynlige; det synlige varer jo kun en tid, det usynlige evigt" (2 Kor 4,17-18).

**Hvilket håb giver denne tekst os? Hvad er mon nogle af disse usynlige, evige ting, som venter os? Se også Åb 21,1-2; Åb 2,7; Åb 7,14-17.**

Selv om Jesu løfter er virkelige, og vores begrundelser for at tro dem er reelle, er det en kendsgerning, at Bibelen kun giver os glimt af, hvad der venter os. Men der er en ting, vi kan være sikre på. Det kommer til at være fantastisk. Tænk over, hvor godt det vil være at få del i en tilværelse, som ikke er underlagt syndens ødelæggelse!

Al vores smerte, al vores lidelse, alt det, vi her kæmper med, skyldes synd og dens følger. Kristus kom for at rette op på alt det, og han vil genskabe jorden, så den bliver, som Gud oprindeligt havde tænkt, at den skulle være, før synden kom ind i verden. Det vil faktisk blive endnu bedre; for midt i al den herlighed vil vi kunne se arrene på Jesu hænder og fødder og huske, hvad vores frelse har kostet.

"Når så det slør, der formørker vort syn, dér skal blive fjernet, og vore øjne skal skue den verden af skønhed, som vi nu kun opfatter i glimt gennem mikroskopet; når vi betragter rummets herlighed, som vi nu kun gennem teleskoper udforsker i det fjerne; når syndens fordærv er forsvundet, og hele jorden vil vise sig i 'Herren, vor Guds skønhed,' hvilket område vil da ikke åbne sig for vort studium! Der kan videnskabsmanden læse beretningerne om skabelsen og ikke opdage nogen påmindelser om syndens lov. Han kan lytte til musikken fra naturens røster og ikke høre nogen klagelyd eller nogen undertone af smerte. I alt det skabte kan han genkende en eneste skrift, – se 'Guds store navn skrevet med store bogstaver' i det vældige rum, og hverken på jorden eller i havet eller i luften er der noget spor af det onde tilbage" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 303).

Til eftertanke

**Forsøg at forestille dig, hvordan det vil være at leve evigt i en helt ny verden uden alt det, der gør livet her så vanskeligt. Hvordan forestiller du dig, at det bliver? Hvad ser du især frem til?**

## Den store lærer

Som vi har set i hele dette kvartal, var en side ved Jesu gerning her på jorden den at være lærer. Lige fra begyndelsen af sin tjeneste underviste Jesus sine efterfølgere i sandheder om sig selv, om Faderen, om frelse og om det håb, der venter os (se Matt 5,2; Mark 4,2; Luk 19,47; Joh 6,59).

Hvis vi læser evangelierne, vil vi hele vejen igennem finde, at Jesus underviste. Og selv nu, gennem sit ord, fortsætter Herren med at undervise os. Og i den nye verden vil hans undervisning også fortsætte. Forestil dig, hvor anderledes det vil blive i en tilværelse uden synd og alle dens begrænsninger.

**"Spørger man ham: 'Hvad er det for sår, du har på brystet?' svarer han: 'Det er dem, jeg har fået i mine elskeres hus'" (Zak 13,6).**

### Hvad tror du, denne tekst taler om?

"Efterhånden som evighedens år hennrinder, bringer de endnu rigere og mere herlige åbenbaringer af Gud og Kristus. Ligesom kundskaben er gradvist tiltagende, vil også kærligheden, ærefrygten og lykken øges. Jo mere menneskene lærer om Gud, jo større beundring får de for hans karakter. Når Jesus forklarer dem frelsens rigdomme og beretter om de store bedrifter, der blev udført i den store strid med Satan, vil de frelstes hjerter fyldes med endnu større hengivenhed for ham, og med endnu større fryd og glæde lader de guldharpene klinge, og titusind titusinder og tusind tusinder af stemmer forener sig i et vældigt lovsangskor ...

Den store strid er til ende. Synd og syndere er ikke mere. Hele universet er rent. Harmoni og glæde går som et pulsslæg gennem hele det umådelige skaberværk. Fra ham, der skabte alt, strømmer liv og lys og glæde til universets grænseløse rige. Alle ting, fra det mindste atom til den største klode, de levende og de livløse, forkynder i deres uplettede skønhed og fuldkomne glæde, at GUD ER KÆRLIGHED!" (Ellen White, *Mod en bedre fremtid*, s. 548).

**Af alle de sandheder, som vi kan studere i evigheden, vil intet tryllebinde os mere end Kristi offer for os. Tænk over, hvor dybt og rigt det vil blive at studere i al evighed. Hvordan kan vi her og nu lære at sætte større pris på, hvad Jesus har gjort for os på korset?**

Til eftertanke

## Til videre studium

- Ellen White, *Uddannelse, "Skolen i det hinsidige liv"*, s. 301-309;  
*Mod en bedre fremtid, "Striden endt"*, s. 536-548.

"Løven, som vi her bliver skræmt af og frygter, vil da ligge sammen med lammet, og alt på den nye jord vil være fred og harmoni. Træerne på den nye jord vil være lige og høje, uden forkrøblinger ... Lad alt det, der er smukt i vores jordiske hjem, minde os om den krystallklare flod og grønne enge, de vejende træer og levende kilder, den skinnende by og de hvidklædte sangere i vores himmelske hjem – den skønhedens verden, som ingen kunstner kan forestille sig og ingen dødelig stemme kan beskrive. Lad din fantasi forestille sig de frelstes hjem og husk, at det vil blive endnu herligere, end din klareste forestilling kan beskrive" (Ellen White, *Heaven*, s. 133-134).

"En frygt for at få vor fremtidige arv til at virke for materiel har fået mange til at lægge en symbolsk betydning i netop de sandheder, der lærer os at betragte den som vort hjem. Kristus forsikrede sine disciple, at han gik bort for at berede boliger for dem i sin fars hus. De, der tror Guds ords lære, vil ikke være helt uvidende om den himmelske bolig... Menneskeligt sprog kan ikke beskrive de retfærdiges belønning. Kun de, der får den at se, vil fatte den. Vor begrænsede forstand kan ikke fatte herligheden i Guds Paradis" (*Mod en bedre fremtid*, s. 546).

Spørgsmål til  
drøftelse

- 1. Tænk nøjere over Pascals pointe om mennesker, som er totalt ligeglade med, hvad evigheden vil bringe. Hvorfor tror du, at mennesker er sådan?**
- 2. Hvorfor er håbet om evigt liv så betydningsfuldt for vores tro? Hvorfor ville der slet ikke være noget håb uden det?**
- 3. Tænk over alle de mysterier, som findes i naturens verden, det være sig inden for biologi, geologi, astronomi, fysik eller kemi. På alle områder viser det sig, at alt er meget mere indviklet, end man oprindeligt troede. Videnskabsmænd taler fx ikke længere om "enkle livsformer", for det viser sig, at selv de enkleste livsformer alligevel ikke er så enkle. Hvert nyt gennembrud og hver ny opdagelse synes kun at åbne for endnu flere spørgsmål, som skal besvares. Tænk over, hvordan det er med til at give os en ide om, hvor meget vi kan lære i "skolen i det hinsidige liv".**

